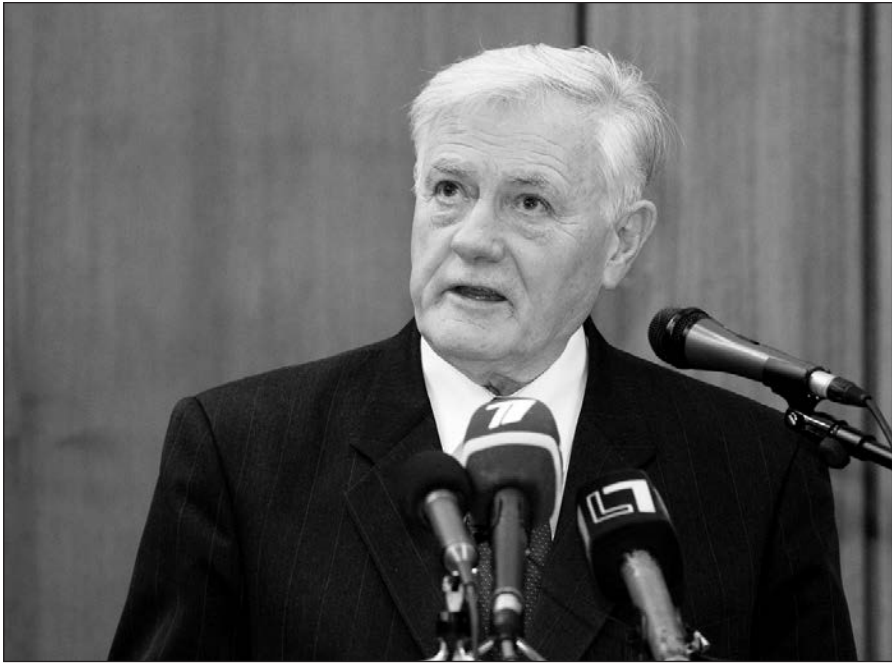

Rusija atsisako derėtis su Lietuva

V. Adamkus pažymėjo, kad bendradarbiavimas su Rusija gali būti nuoširdus.
Eltos nuotr.

Vilnius, sausio 8 d. (BNS) – Rusijos Valstybės Dūmos tarptautinių reikalų komiteto narys antradienį pareiškė, jog apie sovietinės okupacijos materialinės žalos atlyginimą Lietuvai „negali būti nė kalbos”.

Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus pasakytų žodžių, kad Lietuva neatsisako ir neatsisakys reikalavimų pripažinti sovietinės okupacijos faktą ir sieks okupacijos žalos atlyginimo, Rusijos parlamento atstovas Leonidas Sluckis interviu radijo stotčiai „Echo Moskv” sakė negalįs pavadinti niekaip kitaip – tik „sizo-

frenija”, pranešė BBC rusiškoji tarnyba.

V. Adamkus Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos kolegijos posėdyje pirmadienį teigė, jog bus ieškoma dialogo su Rusija galimybių ir pažymėjo, kad tik bendromis vertybėmis ir principais pagrįstas bendradarbiavimas gali būti nuoširdus.

Kitas Dūmos deputatas Nikolaj Charitonov BBC rusiškosios tarnybos eteryje pareiškė, kad „Sovietų Sąjungos indėlis į regionų, tarp jų ir Baltijos šalių, ekonomikos plėtrą yra labai svarbus”. Jo manymu, „reikia

dėkoti Rusijai už tai, kad Baltijos šalys šiandien egzistuoja ir yra savarankiškos valstybės”.

Prieštaraudamas jam, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo vadas, europarlamentaras Vytautas Landsbergis priminė, kad pastatytos gamyklos negali atpirti sugriautų gyvenimų ir prarastos nepriklausomybės bei, anot BBC, leido suprasti, kad svarbiausia yra ne kompensacijos suma, o pats principas.

Lietuva ir Rusija nesutaria, kaip vertinti Lietuvos įjungimą į Sovietų Sąjungą, kurios teisių perėmėja po SSRS žlugimo pasiskelbė Rusija.

Lietuva ši savo istorijos tarpsnį vertina kaip okupaciją ir reikalauja atlyginti jos metu padarytą žalą, bet Rusija nepripažįsta okupacijos ir nesidera dėl žalos atlyginimo.

1939 metais Lietuvą okupavo Sovietų Sąjunga, vėliau vykstant Antrajam pasauliniam karui Lietuvos teritoriją užėmė nacių Vokietija, 1944-45 metais Raudonajai armijai iš Lietuvos ištūmus vokiečių kariuomenę Lietuva pusei amžiaus priverstinai tapo viena Sovietų Sąjungos respublikų.

Lietuva per sovietų okupaciją dėl trėmimų, žudynių, priverstinės emigracijos neteko iki trečdalio iš maždaug 3,5 mln. gyventojų. Puse amžiaus trukusios sovietinės okupacijos žalą Lietuva įvertino 80-čia milijardų litų ir specialiu įstatymu įpareigojo šalies vyriausybę derėtis su Rusija dėl žalos atlyginimo.

Rusija atsisako dėl to derėtis.

Lietuvos laisvosios rinkos institutas – vienas geriausių viešosios politikos centrų pasaulyje

Vilnius, sausio 8 d. (BNS) – Lietuvos laisvosios rinkos institutas (LLRI) pripažintas vienu geriausių Vidurio Europos ir Pasaulio viešosios politikos centrų.

JAV institutas „Foreign Policy Research Institute” pirmą kartą dvejus metus tyrė 169 šalyse veikiančių 5080 įvairiausioms nuomonėms atstovaujančių „smegenų centrų” veiklą.

Iš visų pasaulyje esančių viešosios politikos centrų į jį pateko tik 228 organizacijos, iš kurių kiekvieną, autorių teigimu, galima vadinti „vienu svarbiausių centrų pasaulyje”.

Į bendrą organizacijų sąrašą iš Lietuvos buvo įtraukta 10 viešosios politikos centrų, tačiau į geriausiųjų pasaulyje kategoriją pateko vienintelis LLRI. Iš kaimyninių Latvijos bei Estijos į šį sąrašą nepateko nei viena organizacija.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. Los Angeles akademikų skautų šventė (p. 2)
- A. Sakalas: Lietuva ES vertinama tikrai gerai (p. 3)
- Šiluvos žinia nr. 5 (p. 4, 8)
- Nuomonė. Apie paramą iš Lietuvos (p. 5)
- Laiškai, nuomonės, komentarai (p. 5)
- Dr. prel. J. Prunskis — šių dienų pavyzdys (p. 8, 11)
- Tapybos vienišė (2)(p. 9)
- Pamąstymai vaikštinejant prie Dariaus ir Girėno paminklo (p. 10)

Valiutų santykis
1 USD — 2.35 LT
1 EUR — 3.45 LT

Smetonos vaikai vėl bando atgauti senelio dvarą

Jūratė Skėrytė
Alfa.lt

JAV gyvenantis buvusio Lietuvos prezidento Antano Smetonos anūkas Antanas Algirdas Smetona nepraranda vilties susigrąžinti senelio tėviškę Ukmergės rajone, Užulėnio kaime.

Antradienį apeliacinį jo skundą išnagrinėjo Vyriausiasis administracinis teismas.

A. A. Smetona siekia, kad jam būtų pripažinta nuosavybės teisė į 131,30 ha sklypą ir pastatus Užulėnio kaime, kurie dabar priklauso Lietuvos valstybei, o juos valdo Vilniaus apskrities administracija bei Sveikatos apsaugos ministerija.

Pirmoji Lietuvos prezidento tėviškė buvo nacionalizuota 1940 m. sovietų vidaus reikalų ministro Mečislovo Gedvilo įsakymu. Ten buvo įkurta psichoneurologijos ligoninė, dabar pastatai stovi tušti, apleisti, griūva.

A. A. Smetonos advokatas Zenonas Juknevičius teigė, kad JAV pi-

lietybę turintis jo klientas nori susigrąžinti senelio dvarą, kad ten galėtų įkurti Pasaulio lietuvių namus.

Tačiau pernai balandį Vilniaus apygardos administracinis teismas atmetė A. A. Smetonos prašymą atkurti nuosavybę, nes šis nesąs Lietuvos pilietis.

Tuo metu Z. Juknevičius antradienį Vyriausiajame apygardos administraciniame teisme įtikinėjo, kad tai nėra kliūtis teisėtam paveldėtojų pripažinti nuosavybę. Anot teisininko, Lietuvos Respublikos piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymas reglamentuoja nuosavybės teisių atkūrimo tvarką Lietuvos piliečiams, bet neužkerta kelio ne piliečiams siekti atgauti turtą kitokiu būdu.

Z. Juknevičius atkreipė dėmesį, kad prezidentas A. Smetona minėto dvaro neteko okupacinės valdžios sprendimu. „1994 metais Konstitucinis Teismas yra išaiškinęs, kad okupacinės

Nukelta į 6 psl.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 01-08-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

Los Angeles Akademikų skautų metinė šventė

ses. fil. BIRUTĖ VISKANTIENĖ

Los Angeles Akademikai skautai per savo metinę šventę š.m. lapkričio 4 d. iškilmingai paminėjo Skautų organizacijos 100-to metų jubiliejų. Šventė vyko Brookside Country Club, šalia „Rose Bowl“ stadiono, Pasadena mieste, dalyvaujant daugiau nei 100 skautų bei jų draugų ir svečių.

Šventės atidaryme įneštos vėliavos, giedamas Lietuvos himnas ir tylos minute prisiminami mirusieji skautų nariai. Los Angeles Filisterių pirmininkas, fil. Kęstutis Mikėnas pristatė garbės svečius ir padėkojo valdybos nariams už jų pagalbą suruošiant šią šventę. Sukalbėjęs malda, pakvietė visus vaišintis.

Po puikių vaišių, minėjimas prasidėjo su t.n. Aušrelės Venkutės išpūdingu Baden-Powell biografijos perskaitymu. Su dideliu įdomumu publika klausėsi fil. Vytauto Šliūpo prisiminimų bei istorinių įvykių pasakojimo, kai Baden-Powell lankėsi Lietuvių skautų ir skaučių jubiliejinėje stovykloje Palangoje, 1933 m. Šventę praturtino fil. Šliūpo paruošta retų nuotraukų su Baden-Powell paroda iš to laikotarpio Lietuvos.

Akademikai skautai taip pat pasinaudojo šia reta proga padėkoti ir pagerbti Korp! Vytis garbės narį fil. Eugenijų Vilką ir fil. Ireną Vilkiene už jų šeimos narių darbą bei įnašą į lietuvių skautų organizaciją. Fil. Milda Mikėnienė, prieš pristatydama garbės svečių fil. Vilką, pasidalino keletu minčių šios sukakties proga:

Minint šią reikšmingą sukaktį, dauguma iš mūsų apmąstome, kaip skautybė praturtina mūsų gyvenimą ir kaip skautų ideologija įtakoja mūsų asmenybių vystymąsi. Mes apmąstome, kaip ši ideologija sujungia mus su viso pasaulio skautais ir mes tampame visi broliai ir sesės – viena bendra šeima – šeima, kuri siekia gėrio visai žmonijai.

Kiek daug pasako tas vienas žo-

dis „Budėk“, vėliau kai tampame Akademikais skautais „Ad Meliorē“, – tobulėk. Nuo aštuonerių metų amžiaus, kai davėme paukštytės ar vilkiuko įžodžius pasižadėdami ..“ ir kasdien padaryti po gerą darbėlį,“ reikėjo daug vaizduotės tai atlikti, kad galėtumėm kas vakarą atsirišti kaklaraiščio mazgelį. Juk ir pritrūk-davo tų senučių pervesti per gatvę ar laiptais lipant vyresnio amžiaus žmonių prilaikyti. Atsimenu, dar Vokietijoje, pabėgėlių stovykloje, žiemą su-nešdavom malkas seneliams ir eilėje

Garbės svečiai (iš kairės į dešinę): Generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas su žmona Janina Čekanauskiene ir Los Angeles Filisterių skyriaus pirmininkas fil. Kęstutis Mikėnas.

pastovėdavome gauti jiems maistą. Atrodo, vaizduotės būdavo, bet kartais ir pritrūk-davo. Iki šios dienos skautų išmoktos maldelės, Ryto maldelė – „Dieve, padėk man šiandien būti geresniam negu vakar buvau,“ ir Vakaro maldelė, „Dieve padėk man būti rytoj geresniam negu šiandien buvau,“ – tos maldelės primena

Šventės dalyviai (iš kairės į dešinę): fil. Regina Polikaitienė, Daina Žemaitaitytė, fil. Lina Ruplienė, fil. Vida Bruoženė, fil. Rita Žukienė, fil. Jūratė Šepikienė. Stovi fil. Auris Jarašiūnas ir fil. Regina Jogienė.

Fil. Inos Perokienės nuotr.

Korp! Vytis Garbės narys fil. Eugenius Vilkas su žmona fil. Irena Vilkiene. Stasio Pertavičiaus nuotr.

mums kasdien tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui.

Taip ir nepastebim, kaip greitai pereinam tą skautišką mokyklą nuo paukštytės, vilkiuko iki Akademikų skautų. Tačiau savo tarpe turime vieną išimtį, – vienam iš mūsų narių turbūt neteko būti vilkiuku, nes jis iš karto jau buvo Vilkas. Tai Korp! Vytis garbės narys, fil. Eugenijus Vilkas. Sunku išvardinti visus brolio Eugenijaus atliktus darbus ir parei-

gas, paminėsiu tik keletą žymesnių: 1940 m. davė Korp! Vytis pasižadėjimą, vėliau ėjo pareigas Korp! Vytis Centro valdybos pirmininko, A.S.S. vadijos pirmininko, „Mūsų Vytis“ redaktoriaus, L.S.S. Brolijos vyr. skautininko, A.S.S. garbės gynėjo. Apdovanotas L.S.S. Geležino Vilko ordinu, Lelijos ordinu, Ordinu už nuopelnus. Į Korp! Vytis Garbės narius pakeltas 1999 m.

Visi apdovanojimai ir eitos pareigos patvirtina ir įvertina daug brolio Eugenijaus atliktų darbų, tačiau, aš manau, kad jo ir jo mielos žmonos sesės Irenos atžalos, ne tik vaikai, bet ir anūkai, yra geriausias liudijimas jų šeimos nuopelnų mūsų organizacijai. Visi jų keturi vaikai yra skautai, užimantys pareigas nuo draugininkų, tuntininkų iki Rajono vado. Tai sūnus fil. Vytenis Vilkas, dukterė fil. Regina Jogienė, dukterė fil. Alma Stočkienė ir dukterė fil. Gražina Grinienė. Lietuvių skautijai jie visi yra neįkainojama dovana.

Po pristatymo ir pagerbimo fil. E. Vilkas pasidalino savo prisiminimais apie Baden-Powell ir perskaitė Baden-Powell skautams paliktą testamentą. Minėjimo dalis buvo užbaigta sugiedant „Gaudeamus.“ Šventė tęsėsi sustojus ratu dainuojant skautiškas bei studentiškas dainas, o laikui atėjus, paspaudėme rankas po „Ateina naktis.“

PASIŽYMĖKITE SAVO KALENDORIUOSE

Čikagos lietuvių skautų tradicinė **Kaziuko mugė** įvyks š. m. kovo 9 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte.

Kviečiame visus skautus, tėvelius bei skautų rėmėjus apsilankyti ir paremti šią lietuvišką jaunimo organizaciją.

Jau trečius metus skautai kviečia prekiautojus pardavinėti savo prekes per šią Kaziuko mugę.

Daugiau informacijos prašome kreiptis pas Aušrą Jasaitytę-Petry tel.: 708-349-8436 arba el-paštu: ausra67@sbcglobal.net.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

A. SAKALAS: LIETUVA EUROPOS SĄJUNGOJE VERTINAMA TIKRAI GERAI

Pasibaigus metams įprasta apžvelgti ir vertinti praėjusius metus, išryškinti pagrindinius pokyčius, tendencijas ir svarbiausius įvykius. ES šiemet pirmininkavo Vokietija ir Portugalija, pasiekta nemažai svarbių susitarimų, susitarta dėl vadinamąją ES konstituciją pakeisiančios Reformų sutarties, o visą tai vainikavo Šengeno erdvės plėtra. Taigi apie tai, kokie įvykiai buvo reikšmingiausi ir kaip jie palies Lietuvą paprašėme papasakoti Europos Parlamento Socialistų frakcijos atstovo **Aloyzo Sakalo**.

— **Vienas didžiausių ir svarbiausių metų pabaigos įvykių – Lietuvos įsijungimas į Šengeno erdvę. Skambiai tai net buvo pavadinta galutiniu Lietuvos grįžimu į Europą. Ką, Jūsų manymu, Lietuvai reiškia narystė Šengeno erdvėje?**

— Prie Šengeno erdvės prisijungė ne tik Lietuva, bet ir visos ES naujosios narės. Ir Europos socialistų frakcija nuosekliai rėmė naujųjų narių prisijungimo idėją bei nepritarė siūlymams atidėti Šengeno plėtrą. Žinoma, pati Lietuva ir jos vidaus reikalų bei muitinės struktūros darė labai daug, kad tinkamai pasiruoštų narystei ir tai tikrai reikia įvertinti. Kalbant apie reikšmę, svarbu pabrėžti, kad keliaujantiems po ES lietuviams nereiks gaišti laiko tikrinant pasus ar kitus dokumentus. Žinoma, dar svarbesni šie pokyčiai žmonėms, dirbantiems transporto ir įvairių pervežimų sektoriuose. Turėtų nelikti tokių problemų kaip ilgas krovinių užlaikymas pasienyje, krovinių automobilių eilės ir pan. Aišku, išlieka muitinės patikrinimai, tačiau jie bus atliekami tik esant įtarimams dėl kontrabandos ir pan. Kitas svarbus šio klausimo aspektas tas, kad įstojus į Šengeno erdvę Lietuvai nereikės saugoti vidinių ES sienų, t.y. sienos su Latvija ir Lenkija, todėl galėsime turimus pajėgumus sutelkti ES išorinių sienų apsaugai. Neskiriant papildomų lėšų iš biudžeto, o tiesiog jas deramai perskirstant bus galima geriau saugoti pasienio su Kaliningrado sritimi bei Baltarusija ruožus, kuriuose itin paplitusi kontrabanda.

— **Šengeno erdvės plėtros kontekste dažnai pabrėžiama, kad štai brangs vizos į Lietuvą trečiųjų šalių piliečiams. Kaimynams baltarusiams visa brangsta beveik 12 kartų (nuo 5 iki 60 eurų), o ne paslaptis, kad netoli sienos gyvenantis baltarusiai neretu atveju Lietuvoje turi gimiinių, galų gale, yra įpratę atvažiuoti apsipirkti. Ar realu su ES susitarti dėl tam tikrų išlygų, kad vizų kainų augimas kaimynams nebūtų toks drastiškas?**

— Manau, tikrai įmanoma susitarti su ES ir imtis reguliuoti vizų kainą, jei būtų nuspręsta, kad to tikrai reikia. Klausimas svarbus dar ir dėlto, kad mūsų ekonomika bei užsienio politika bent iš dalies yra nukreipta į šias kaimynines valstybes. Tai veikiau yra politinės valios, iniciatyvos ir sprendimo reikalas.

— **Metams pasibaigus, būdinga apžvelgti metus, apibendrinti svarbiausius įvykius bei tendencijas. Tad kokius kitus svarbiausius, labiausiai dėmesio vertus ir Lietuvą tiesiogiai paliesiančius ES metų įvykius išskirtumėte?**

— Pirmiausia ir visų svarbiausia yra tai, kad Europa sugebėjo susitarti dėl naujosios Reformų sutarties. Jau pradėtas ir jos ratifikavimo procesas. Štai pirmieji šią sutartį suskubo priimti vengrai. Ši sutartis keičia ir iš esmės palengvina visą išsiplėtusios ES institucinį valdymą. Atsiranda nauja įgaliojimo užsienio politikos klausimams pareigybė. Tikiuosi, kad tai iš tikrųjų padės geriau koordinuoti ir vykdyti vieningą ES užsienio politiką ir nenutiks daugiau tokių kuriozų, kaip atsitiko su Šiaurės Europos dujotiekiu, kurį, susitarus Rusijai ir Vokietijai, nuspręsta tiesti aplenkiant Baltijos šalis. ES taip pat turės ir vadinamąjį prezidentą, kuris bus renkamas ir nesikeis kas pusmetį ES pirmininkaujančios šalys, kaip buvo iki šiol. Lietuvai tai gal ir nėra naudinga, nes sunkoka tikėtis, kad mūsų atstovas greitai būtų išrinktas prezidentu, o tuo tarpu mums priklausantis pirmininkavimo ES laikas buvo ne taip jau ir toli. Tačiau Lietuvai labai naudinga sutartyje įtvirtinta nuostata, kad bus siekiama į vieną tinklą sujungti šalių narių energetikos sektoriaus infrastruktūrą. Tinkamai išnaudojant, Lietuva galėtų sumažinti egzistuojančią didelę priklausomybę nuo Rusijos energetinių išteklių. (...)

— **Šiais metais kai kurios ES šalys iš tiesų spėjo pagarsėti ir atkreipti į save dėmesį, nors kartais ir ne pačiame geriausiame kontekste. Tarkime, buvo pakankamai kalbama apie Lenkijos ir ES santykius, kurie tikrai ne visada buvo labai puikūs. O kaip Lietuva šiais metais atrodė Europos Sąjungoje? Ar mes kažkuo išsiskyrėme Europos kontekste, galbūt sugebėjome kažkuo pasižymėti?**

— Drįsčiau sakyti, kad Lietuva ES yra vertinama tikrai gerai. Jau vien tas faktas, kad mūsų prezidentas buvo išrinktas Metų europiečiu yra svarbus įvertinimas. Lietuva buvo pakankamai gerai vertinama ir iš ekonominės pusės, dėl vis dar gana ženklaus BVP augimo. Nesulaukėme rimtų priekaištų dėl žmogaus teisių pažeidimų. Sparčiai įgyvendiname ES direktyvas, prideriname savo įstatymus prie ES teisinės bazės. Tai parodė ir remiant Europos socialistų frakcijai VU teisės fakulteto parengta lyginamoji studija civilinių ir baudžiamųjų įstatymų srityje. (...)

— **Ačiū už pokalbį**

Kalbėjosi **Lina Valantiejtė Bernardinai.lt**

Interviu parengtas bendradarbiaujant su Europos Parlamento Socialistų frakcijos Lietuvos delegacija. Pokalbis sutrumpintas.

ROMUALDAS KRIAUČIŪNAS

„Draugo“ vedamieji ir laikraščio dvasia

Pradėkime nuo galo. Gruodžio 20 d. „Laiškai, nuomonės, komentarai“ skyrelyje sesuo M. Paulė iš Toronto, Kanados, rašo: „Specialiai apibrėžtas straipsnis atrodo kaip vedamasis. Bet, mano nuomone, jie neatspindi redakcijos krypties, kuri išreikštų pagrindinę laikraščio dvasią...“ Štai kaip redakcija atsakė: „‘Draugo’ vedamieji yra leidėjų – Lietuvių katalikų spaudos draugijos – žodis skaitytojams. Šiuo metu vedamuosius rašo Stasė Semėnienė (Wisconsin), dr. Romualdas Kriaučiūnas (Michigan), Petras Katinas (Lietuva), Vytautas V. Landsbergis (Lietuva), Aleksas Vitkus (Illinois), dr. Darius Furmonavičius (Anglija) ir vyr. ‘Draugo’ redaktorė Dalia Cidzikaitė. Gal ir ne visi vedamieji atspindi tos akimirkos svarbiausius įvykius, stengiamės, jog jie būtų aktualūs išeivijoje gyvenantiems lietuviams, ‘Draugą’ skaitantiems, parodytų dabartinio laiko dvasią.“

Pirmiausia pasižiūrėkime, kaip pati vedamojo (redakcinio straipsnio) sąvoka yra aptariama žurnalistų. „Žurnalistikos enciklopedija“ (Pradai, Vilnius, 1997) rašo: „Redakcijos straipsnis (vedamasis) – redakcijos nuostatas atspindintis, jos vardu parašytas, neretai nenurodant konkretaus autoriaus, rašinys, dažnai atsiliepiantis į kokius nors įvykius, paaiškinėjus faktus, tendencijas. Dažniausia publikuojamas nuolatinėje laikraščio ar žurnalo vietoje, gali būti be pavadinimo, tik su nuolatinine rubrika. Būdinga nedidelė, neretai vienoda visiems leidinio redakciniams straipsniams apimtis, glaustas minčių dėstymas, tezių pobūdžio argumentacija, naudojami publicistinės retorikos elementai. Įprasta pateikti išvadas, apibendrinimus, atspindinčius redakcijos nuotatas. Terminas naudojamas daugelio kraštų žurnalistikoje“.

Iki 2007 m. pavasariinių pasikeitimų „Draugo“ vyr. redakcijos poste bene penkioliką metų didelė dauguma „Draugo“ vedamųjų buvo rašoma vyr. redaktorės. Skaitytojams jos vedamieji patiko ir dažnai jie su jais sutiko. Juos atidžiai sekant buvo galima arčiau susipažinti su jų autorės galvoseną įvairiose gyvenimo srityse. Paskutiniųjų poros metų bėgyje kartais man užtekėdavo tik pažiūrėti į vedamojo turinį, jo mintį ir gana tiksliai galėdavau nuspėti, kas tuo klausimu bus sakoma. Toks numatomumas neskatino tolimesnio smalsumo.

Su naujos vyr. redaktorės atėjimu ji persitvarkė taip, kad į vedamųjų rašytojų būrį pasikvietė septynis talkininkus, kurie jau buvo išvardinti. Aišku, ji turi ne tik teisę, bet ir pareigą bent retkarčiais pati pasisakyti jos pasirinktomis temomis. Arčiau pažvelkime į tą septintuką. Jie yra pasklidę trijuose kraštuose – JAV (3), Lietuvoje (3) ir Anglijoje (1). Didelė dauguma yra vyrai, šeši iš septynių. Du iš JAV yra JAV LB Kultūros tarybos žurnalisto premijos laureatai. Aš nė vieno iš penkių vyrų asmeniškai nepažįstu. Tik neseniai ir labai trumpai teko susipažinti su Stase Semėnienė. Nežinau, kiek kiti vienas kitą pažįsta. Taigi, atrodytų, kad labai išsiplėtė vedamųjų autorių įvairovė.

Galiu kalbėti tik iš savo patyrimo, bet, atrodo, kad vyr. redaktorė šiuo vedamųjų rašytojų rateliu pasitiki ir jiems duoda daug laisvės ir atsakomybės. Iš to gaunasi nuomonių bei stilių įvairumas ir proga skaitytojams pasirinkti. Man asmeniškai arčiausia prie širdies yra tokios vedamųjų temos, kur skaitytojas yra kviečiamas apie kažką daugiau pagalvoti, apsisvarstyti savo vaidmenį keliamu klausimu ir pasisakyti. Skatinu grįžtamąją ryšį su skaitytojais, aktyvų dalyvavimą apsiukeičiant laiškais ir nuomonėmis. Malonu gauti skaitytojų atsiliepimus, nes tai reiškia, kad jie vieną ar kitą rašinį yra perskaitę ir apie jį pagalvoję. Atsiliepimai yra didelė paskata toliau rašyti.

Čia gera proga į laikraščius ir žurnalistiką pažvelgti iš platesnės perspektyvos. Toliau pateikiami įvairių kategorijų aptarimai yra susemti iš jau minėtos „Žurnalistikos enciklopedijos“. Laikraštis susideda iš spausdintų žodžių ir nuotraukų. Čia nekalbėsime apie reklamas, kurios irgi yra svarbios. Ką spaudoje randame? Joje randame daug įvairių rašinių: straipsnių, reportažų, interviu, apžvalgų, korespondencijų, apybraižų ir kt. Skaitytojai dažnai mėgsta reportažus. Tai rašiniai, įtaigiai pasakojantys apie įvykius, kurių stebėtoju buvo pats autorius. Reportažuose glaustai, vaizdžiai, panaudojant būdingiausias detales, perteikiama skaitytojui įvykių eiga taip, tarsi jis pats būtų buvęs stebėtojas.

Bene daugiausia skaitoma laikraščio dalis yra skaitytojų laišukai. Laiškai dažnai perteikia ne tik faktinę informaciją, bet ir siuntėjo mintis bei jausmus. Redakcija sąmoningai nuo laiškuose išreikštų nuomonių atsisirboja. „Draugo“ redakcijos pastaba sako, kad skaitytojų nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone. Anoniminiai ir laišukai be adreso nespausdinami. „Jūsų laiškų laukiame redakcijos adresu arba elektroniniu paštu: redakcija@draugas.org, dalia.cidzikaitė@ggmail.com.“

Galimi ir moksliniai straipsniai, mokslinių tyrimų apibendrinimas. Tokių straipsnių laikraščiuose reta, bet jų galima rasti „Draugo“ kultūriniam priede, pasirodantiame šeštadieniais. Prie mokslinių straipsnių priskirtini ir teoriniai straipsniai. Tai rašiny, kuriame kokie nors visuomenės gyvenimo reiškiniai, pokyčiai, problemos, reformos yra gvildinami teoriniu aspektu, remiantis mokslo žiniomis. Čia mintys dėstomos suprantamai, populiariai, paprastai, iliustruojant abstrakčius teiginius konkrečiais pavyzdžiais.

Iš šių aptarimų atrodytų, kad ne visi „Draugo“ vedamieji atitinka tikslų vedamųjų aptarimą. Taip pat yra turėta rašinių, kurie gal tiko vedamųjų kertelei, bet jie buvo išspausdinti kitoje vietoje. Gal svarbiausia, kad „Drauge“ yra įvairumu, kad skatinamas nuomonių apsiukeičimas ir kad visi skaitytojai yra toje pačioje valtyje su dienraščio bendradarbiais. Dėkui seselei Paulei už išreikštas mintis. Vieniems reikia kitų ir tai puiku!

siluva.iseivijoje@gmail.com

Šiluvos žinia

Išeivijoje nr. 3 (2007 m. gruodis)

APSIREIŠKIMO 400 METŲ JUBILIEJAUS APLINKRAŠTIS

Tautiškai apsirendę maldininkės ir svečiai, nešini parapijų ir organizacijų vėliavomis, 2007 m. rugsėjį nuo Dubysos slėnio keliauja į šventės iškilmes Šiluvoje.

Algirdo Kazlos nuotr.

Prasidėjo registracija ir ruošimasis Pasaulio lietuvių dienių Šiluvoje

Jubiliejinės 400 m. iškilmės Lietuvoje švėsime 2008 m. rugsėjo 6-15 dienomis Dievo Motinos apsireiškimo vietoje Šiluvos šventovėje.

2008 m. rugsėjo 15-oji, pirmadienis, yra skirta maldai ir šventimui su lietuviais, gyvenančiais užsienyje ir Lietuvos etninėse žemėse. Kviečiame išeivijos tautiečius bei svečius, švenčiant visas iškilmų dienas, ypač rugsėjo 15-ąją, jungtis ir aktyviai dalyvauti šioje išeivijai skirtoje jubiliejaus dienoje. Išeivijos parapijų bendruomenės ir kunigus, organizacijas, chorus, meno grupes, ypač jaunimą kviečiame aktyviai telktis į dienos organizavimą, siūlyti savo prisistatymus, menines ar akademines programas. Šios dienos svarbiausia dalis – Šiluvos aikštėje bendra iškilminga šv. Mišių liturgija. Kviečiame ruoštis, burtis ir liturgijoje gausiai dalyvauti visus maldininkus, išeivijos muzikus, chorus ir ypač jaunimo ansamblius.

Išeivijos dienos programą koordinuoja ir dalyvius registruoja ses. Pranciška Bubelytė FDCJ, el. paštas: pranciskai@yahoo.com, tel. +370-37-730488, mob. +370-650-76520. Adresas: Nasturtų g. 7, Kaunas LT-50181, Lithuania.

Bendra informacija Šiluvos piligrimams – Jono Pauliaus II namuose, el. paštas: jono.pauliaus.namai@kn.lcn.lt, tel. +370-428-79200, mob. +370-687-87124. Adresas: M. Jurgaičio g. 5, Šiluva LT-60432, Raseinių raj., Lithuania.

Užsienio lietuvių katalikų sielovada

Šiluva Žemaičių istorijoje

Artėjant Didžiajam Jubiliejui, Kauno arkivyskupijos kurijos pastangomis „Spaudos praktikos“ spaustuveje Kaune 2007 metų rudenį išleista Stasio Ylos parašyta monografija „Šiluva Žemaičių istorijoje“. Knyga yra 446 puslapių, su spalvotomis nuotraukomis. Leidybą iš dalies parėmė Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, Lietuvių Fondas ir kt.

Kun. Stasio Ylos knyga „Šiluva Žemaičių istorijoje“ su nuotraukomis ir Šiluvos istoriją atspindinčiais dokumentais Lietuvoje pasirodo pirmą kartą. Čia spausdinama 1970 m. JAV išleista monografijos pirma dalis ir antros dalies rankraštis. Tai iki šiol nepamainoma, pirma išsami, gyvai parašyta Šiluvos ir jos bažnyčios istorija. „Šią knygą galima vadinti ir Lietuvos Bažnyčios istorija, kurioje autorius stengiasi nubrėžti taip pat lietuviškumo istorijos gaires“ (dr. Irena Vaišvilaitė).

Naująją knygą apie Šiluvą šiuo metu galima įsigyti (ar užsisakyti atsiuntimui) Kauno arkivyskupijos kurijoje, adresu: Rotušės a. 14a, Kau-

nas LT-44279, Lithuania. Pasiteirauti el. paštu: info@kn.lcn.lt, arba tel. 370-37-409025. Knyga piligriminėmis dienomis ir per Jubiliejaus šventimą rugsėjo mėnesį bus platinama pačioje Šiluvoje.

Knygą „Šiluva Žemaičių istorijoje“ taip pat bus galima įsigyti išeivijoje Jubiliejaus šventėse, kur dalyvaus vyskupai iš Lietuvos: 2008 m. balandžio 5 d. ir lapkričio 2 d. Anapilyje (Mississauga ON, Kanada); balandžio 26-27 d. Dievo Apvaizdos parapijoje (Detroit/Southfield MI, JAV); gegužės 4 d. Los Angeles, CA (JAV); spalio 25-26 d. Chicago, IL apylinkėse (JAV).

Šiuo metu individualiai atsiuntimui iš Lietuvos užsisakyti knygą galima per „Draugo“ dienraščio knygyną, adresu: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 U.S.A. Pasiteirauti administracijoje el. paštu: skelbimai@aol.com, arba telefonu 1-773-585-9500. Numatoma, kad vėliau „Draugo“ knygyną pasieks daugiau kun. S. Ylos knygų.

Šiluvos žinia išeivijoje

ARKIVYSK. SIGITAS TAMKEVIČIUS

Dar sovietmečiu varčiau Vakaruose išleistą kun. Stasio Ylos knygą „Šiluva Žemaičių istorijoje“. Deja, tik pirmąją dalį. Antrosios teko laukti labai ilgai. Autorius iškeliavo pas Viešpatį, nespėjęs užbaigti didelio darbo. Kiek buvo džiaugsmo, kai dr. Rapolas Krasauskas perdavė antrosios dalies rankraštį su kun. Ylos labai vargingai rinktomis fotografijomis, nes Šiluva beveik pusę amžiaus buvo už geležinės uždangos.

Tikrai malonus sutapimas, kad artėjant 400 m. Šiluvos Jubiliejui išvysime visą Šiluvos istoriją vienoje knygoje. Tiesa, šiai istorijai trūks skyriaus apie sovietmetį, kurio, gyvendamas Vakaruose, kun. Yla negalėjo išsamiai aprašyti. Jį parašys Lietuvos istorikai, savo akimis regėję, kas vyko Šiluvoje buldozerinio ateizmo metais. Pritariau redaktorių sprendimui prie kun. Ylos parašytos Šiluvos istorijos nepridėti kitų autorių tekstų. (...)

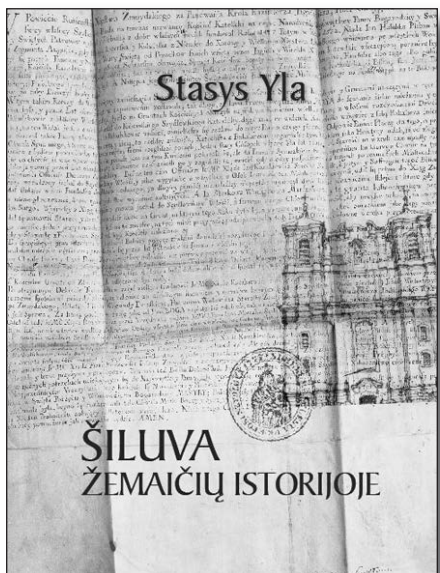
Šiluva Lietuvos istorijoje užima

Nepamainoma Šiluvos istorija

DR. IRENA VAIŠVILAITĖ

Lietuvos skaitytoją pagaliau pasiekia kunigo Stasio Ylos knyga „Šiluva Žemaičių istorijoje“.

Knygos autorius – teologas, rašytojas ir katalikų visuomenės veikėjas, Štutgofo koncentracijos stovyklos kalnys, kun. Stasys Yla (1908-1983), po tremties klajonių atsidūręs JAV, darbavosi kapelionu lietuviškame Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserų vienuolyne Connecticut valstijoje. Šis vienuolynas buvo ir lieka iškilus dvasinio ir kultūrinio to JAV regiono lietuvių gyvenimo centras. Kun. Yla daug prisidėjo prie jo kūrimo. Pats būdamas ypač pamaldus į Švenčiausiąją Dievo Motiną, jis stengėsi išeivijoje palaikyti Lietuvos religines tradicijas.

1953 m. išleistoje maldaknygėje „Sveika Marija“ kun. Yla pristatė iškiliausias pamaldumo Švenčiausiąjai Mergelei Lietuvoje apraiškas, pradėdamas nuo pamaldumo Šiluvos Dievo

išskirtinę vietą. Drąsiai galime teigti, kad ją tokia padarė pats dangus. Šiluvos žemė istorijos bėgyje patyrė didelių praradimų; buvo sugriauta net Švč. M. Marijos šventovė, kurioje Krikštą priėmę lietuviai ilgą laiką ištikimai garbino Jėzų Kristų. Švč. M. Marija paskelbė žinią apie savo Sūnų ne kur kitur, bet Šiluvos žemėje. Toji žinia buvo kupina skausmo, nes mūsų protėviai, užmiršę Dievo garbę, „arė ir sėjo“. Ši prieš 400 m. primintoji žinia yra ne mažiau aktuali ir šiandien, kai žmonės sekuliarizmo veikiami užmiršta amžinybės perspektyvą ir dėl to patiria didžiausius dvasinius nuostolius.

Po ilgos žiemos į Lietuvos žemę ir į Šiluvą atėjo pavasaris. Drauge su naujam gyvenimui besikeliančia Lietuva keliai ir Šiluva. Daugybė piligrimų vėl plaukia į Šiluvą. Vėl čia skamba džiaugsmo giesmės ir be baimės garbinamas Šiluvos Marijos Sūnus. Ši Šiluvos istorijos knyga tebūnie dar vienu džiaugsmo akordu, darniai įsiliejančiu į pagarbos ir meilės giesmę, aidinčią iš tėvų žemėje mylinčios lietuvių širdies.

...

Derėtų priminti, kad XX a. pirmoje pusėje itin suklestėjo Švč. Mergelės Marijos apsireiškimų vietose įkurtos šventovės. Tarptautinę šlovę pelnė Lurdas ir Fatima, tačiau tuo pat metu, Bažnyčiai pripažįstant Dievo Motinos apsireiškimus įvairiose Europos šalyse, gausėjo vietinės ar nacionalinės reikšmės šventovės.

Lietuvoje nuo seno buvo daug maldininkų lankomų šventovių, kuriose saugoti malonėmis garsėję Dievo Motinos atvaizdai. Šiluva buvo ypatinga tuo, kad čia ne tik buvo gerbiamas malonėmis garsėjantis Švč. Mergelės paveikslas, bet ir pati Dievo Motina buvo čia apsireiškusi. Lietuvos vyskupai, pirmosios Lietuvos Respublikos metais suplanavę išplėsti Šiluvos Dievo Motinos šventovę, ją pritaikyti vis gausėjantiems maldininkų srautams, tikėjosi, jog Šiluvos vardas paplis ir už Lietuvos ribų. Išeivijoje atsidūrę Lietuvos katalikai šią idėją itin palaikė – būtent Šiluvos Dievo Motinai buvo pašvęsta lietuvių koplyčia didžiausioje JAV Dievo Motinos šventovėje – Nekaltojo Prasidėjimo bazilikoje Washingtone.

Kun. marijonas Juozas Vaišnora pabrėžė, jog Šiluvoje „buvo pirmas Marijos apsireiškimas Europoje ir turbūt vienintelis atsitikimas, kai Marija prakalbėjo į kito tikėjimo žmogų“ (Vaišnora J., „Marijos garbinimas Lietuvoje“, Roma, 1958, p. 351). Vadovaudamas JAV lietuvių jaunimo pastoracijai kun.

Nukelta į 8 psl.

Gerb. Vaclovai,

*Tegul visada būna rankos, kurios Jus globotų,
lai šypsosi akys, kurios Jus džiugintų.
Tegul artimųjų ir draugų dėmesys ir
meilė šildo Jus visada.*

Poną
VACLOVĄ KUZMICKĄ,
gyvenantį Waterbury, CT,
2008 m. sausio 13 d.
švenčiantį garbingą
100 m. jubiliejų
sveikina
Jonas Stapulionis su dukra Irena,
Jonas ir Aldona Raugaliai,
Albina Paliulienė,
Kazimieras ir Albina Paliuliai.

NUOMONĖ

APIE PARAMĄ IŠ LIETUVOS

ALGIS KAZLAUSKAS

Prisimenu per JAV LB Tarybos suvažiavimą Krašto valdybos pirmi-
ninko pranešimą, o dabar radau ir
„Pasaulio lietuvyje“ tą patį, kad
Tautinių mažumų ir išeivijos depar-
tamento (TMID) skirstomos lėšos
pirma pateikiamos Lietuvių Bend-
ruomenių Krašto valdyboms pritarti.
Tai pažanga iš Lietuvos valdžios
pusės. Bet tai dar ne viskas. Visus
gali pavilioti pinigai. Gi kaip traukia
tuos prieinamus pinigus pasisavinti
nepasvarsčius, ar jie tikrai mums
priklauso? Jeigu pasiduodame vilio-
nėms, ar mūsų elgesys nebūtų pa-
našus į „prichvatizuotojų“ ir dabar-
tinių „valdovų“ Lietuvoje? Ar mes
pritariame tokiam elgesiui? Gal šie
mūsų „valdovai“ kaip tik mums to-
kius kąsnelius pakiša, kad sužlugdy-
tų mūsų, „išeivių“, dar likusį šiokį
tokį moralės jausmą?

Sveikintinas ir pasitikėjimą
suteikiantis mūsų KV pirmininko
dabartinis nusistatymas patvirtinti
tik projektus, bendrai tarnaujančius
Lietuvai ir JAV išeivijai. Vis dėlto,
turint galvoje aukščiau minėtus pra-
nešimus, manau, kad tikėtų visai Ta-
rybai pasvarstyti piniginės paramos
iš Lietuvos priėmimo principus.
Tiktų ir bendrai lietuvių visuomenei
per spaudą ir kitais būdais tą klau-
simą pasvarstyti ir dėl jo pasisakyti.

Jei atsirastų tarp Tarybos narių
dar keturi, paremiantys šį klausimą,
pagal mūsų įstatus, Prezidiumas
turėtų surengti korespondencines
diskusijas ir balsavimą. Šiomis die-
nomis, manyčiau, tai būtų daroma
elektroninio pašto būdu.

Tad pristatau siūlymą Tarybai
svarstyti: Kad priimama TMID para-
ma tiems projektams, kurie kartu
tarnauja LR poreikiams arba kurie
mažai kainuoja tiesiogiai LR, bet
skatina lietuvių tautinį išsilaikymą
ar grįžimą į Lietuvą (ypač jaunimo).
Kitos tiesioginės paramos lietu-
viškoms mokykloms, lietuvių cen-
trams ir pan. JAV lietuviai atsisako

iki to laiko, kol Lietuvos pragyvenimo
lygis nepasieks bent 70 proc. šio kra-
što pragyvenimo lygio.

Atsiradus bent keturiems rėmė-
jams, kurie sutiktų šį klausimą
svarstyti, jis galėtų būti ir taisomas,
ir papildomas. Šiuo laiku išvažia-
vusiųjų uždarbio vidurkis aukštesnis
už likusiųjų ir jie turėtų išgalėti savo
vaikus lietuviškai išmokyti (many-
čiau, kad bent taip galvojo išvažiuo-
jantieji išvažiudami). Turėtume siū-
lyti ir kitoms Krašto valdyboms Va-
karuose panašaus principo laikytis.
Tačiau kraštuose, buvusiuose rusų
okupantų valdžioje, į kuriuos buvo iš-
vežti arba nublokšti lietuviai, LR pri-
valėtų teikti tiesioginę ekonominę
paramą lietuvybei išlaikyti.

LR poreikiams ir interesams gali
būti priskiriami kultūriniai mainai
su JAV, kurie pasiekia ir lietuvių
kilmės žmones, ir bendrąją publiką,
ir įvairi viešosios nuomonės formavi-
mo veikla ar užmojai. Šį nusiteikimą
būtų svarbu paskelbti viešai Lietu-
voje, kad žmonės nemanytų, jog emi-
grantai minta iš Lietuvoje likusių
vargdienių.

Lietuvos valdžia, bent šiuo laiku,
atstovauja po okupacijos turtą į savo
rankas sutelkusiųjų norams. Valdžia,
atrodo, tinkamai neatsižvelgia į li-
kusiųjų reikalavimus lygiateisiai ge-
rinti jų pragyvenimo lygį. Todėl mūsų
užsienyje gyvenančiųjų pareiga yra
aiškiai tai išsakyti Lietuvos valdžiai
ir Lietuvos gyventojams, o ne ranką
iškišus prašyti nuobirų ir būti nu-
pirktiems. Šita LR valdininkų įverti-
nimo pareiga ypač krinta ant mūsų,
Vakaruose gyvenančių Kraštų valdy-
bų, pečių.

Nepaisant liūdesį keliančių
veiksmų Lietuvoje, yra ir nušvie-
čiančių ir pasididžiavimą sukeliančių.
Prisidėkime prie tos veiklos, kuri
veda Lietuvą į skaidrėjimą, ir atmes-
kime veiklą, kuri mums rodosi ne-
tinkama. Išdrįskime savo įvertinimus
viešai paskelbti, nebijodami užsi-
traukti „valdžios“ užsirūstinimą.

**Laiškai, nuomonės,
komentarai**

Rašykite mums el. pašto adresais:
redakcija@draugas.org
dalia.cidzikaite@gmail.com

PRIKĖLĖ IŠ MIEGO

Sesers M. Paulės nuomonė „Kur
„Dingo 'Draugo' vedamieji“ prikelia
„Draugo“ redakciją iš miego. Atrodo,
trūksta aiškaus supratimo, kas yra
vedamasis straipsnis. Cituoju Lietu-
vių dabartinės kalbos žodyną: „Ižan-
ginis laikraščio ar žurnalo straipsnis,
aiškiai išreiškiantis redaktoriaus ar
leidėjo nuomonę.“ Straipsniai, nors ir
geri apie Krekenavą ar kaip kam

pasisekė pavėjui, dar neatstoja pag-
rindinės laikraščio minties (mission
statement).
Algirdas Venckus
Canadian Lakes, MI

Apie „Draugo“ vedamuosius ir
vedamuosius apskritai šiame dien-
raščio numeryje, 3 puslapyje, rašo
Romualdas Kriauciūnas. **Redakcija**

KLAIDINGI SVAIČIOJIMAI

Atvirai kalbant, anądien skaity-
damas „Draugo“ dienraščio 2007 m.
gruodžio 29 d. laidą vėl buvau nuste-
bintas iš Lietuvos išeivijon sklindan-
čia „išmintimi“. Šiuo kartu mane
nustebino Irenos Vaišvilaitės, Lietu-
vos Respublikos prezidento Valdo
Adamkaus patarėjos kultūros, mok-
slo ir ugdymo grupės vadovės, ir
Aldonos Žemaitytės, „Draugo“ savai-
tinio priedo „Kultūra“ redaktorės,
pasikalbėjimas, kuriame teigiama,

kad Feliksas Vaitkus dar prieš Darių
ir Girėną perskrido Atlanto vande-
lyną. Pone Dieve, ar tai nėra isto-
rinių faktų iškraipymas ir klaidingos
išminties demonstravimas? Tenka
manyti, kad šiuo kartu Lietuvos
Respublikos prezidentas nepritars
savo patarėjų pabrėžtinai klaidin-
giems svaičiojimams.

Petras Petrutis
Čikaga, IL

KALBOS NUOSMUKIS

Savo laiku uolus „Draugo“ re-
daktorius rašytojas Aloyzas Baronas
(„Spyglių ir dyglių“ skyriaus nuosta-
bus redaktorius, humoristas) šiame
dienraštyje stipriai pasisakė prieš
kultūrinį nuosmukį. O dabar jis tik-
riausiai daug stipriau paprieštarautų
prieš dabartinį mūsų kalbos nuosmu-
kį.

Skaityti dr. Romualdo Kriauciū-
no vedamuosius, reportažus, pokal-
bius, laiškus bei kitus straipsnius –
vienas malonumas! Jis, kaip ir visų
skaitytojų mėgiamas Juozas Gaila
(jam reikėtų suteikti 2007 m. Metų
didvyrio premiją už pasiaukojančiai
išgelbėtą varlę, benykstančią gyvūnė-
lių rūšį, iš klastingos gyvatės nasrų),
perduoda savo mintis apie mums
svarbius reikalus šiltai ir draugiškai.
Šmaikščiai jam svarstant savo laiške
„Pikas ar viršūnė“: „Pikas? Kas tai?
(...) Tai jau nusigyveno kalbos skyre-
lio skiltininkė“, ūmai pritariau jam,
dar nebaigus skaityti jo laiško. Va,
pirmiausia prisiminiau „pikui“ pa-
skelbtą karą, kai prieš 10 m. skaity-
tojai sukėlė audrą lietuviško put-
jančio vyno taurėje, vos tik šiam žo-
džiui išvydus pasaulį čia spaudoje.
Linksmi nuteikė R. Kriauciūno nu-
tarimas, jog „reikia reaguoti greičiau
už Stasę Semėnienę“. O toji S. S.,
deja, net nematė jo minimo straip-
snio „Kaip kalbame“ skyrelyje. Arba
tas „Draugo“ numeris dingo, arba
dar atrėplios gal už kokio mėnesio
„dėka“ JAV „šaunaus“ pašto...

Ieškodamas šaudmenų, žodžiui
„pikas“ nuginkluoti, R. Kriauciūnas
atsivertė, anot jo, „visa žinantį“ didįjį
„Lietuvių kalbos žodyną“ ir, aure,
dideliam jo nustebimui, rado „piką“ –
„tarptautinį žodį“! Argi reikia ste-
bėtis, kad daugelis išeivių minimą
žodyną vertina kaip „visa klaidinan-
tį“?! Ten prigrūsta tiek daug ne-
tikusių vadinamų „tarptautinių žo-
džių“, kad net nepajėgi išspręsti mįs-

lės, kas jį sudarė: kalbininkai (?), litu-
anistai (?) ar „šiaučiai–kriaučiai“,
išlenkę per daug baltakės?
Šia proga štai ir „arija“ iš kitos
„operos“. Gruodžio 27 d. „Draugo“
6–7 psl. paberti irgi „tarptautiniai
perlai“: ingredientai (sudėty, sudėti-
nės dalys); rida (nuo žodžio „ride“ –
važiavimas); bukletas (knygelė); fini-
šas (pabaiga) ir kt.

Jau seniai mes esame paskendę
iki ausų tarptautiniuose žodžiuose
mūsų kasdieniniame gyvenime: auto-
mobilis, čekis, bažnyčia, telefonas ir
pan., tai kam dar kai kuriems šovė į
galvą laukinė mintis pakeisti gražų
atitinkamą lietuvišką žodį šaltu,
dirbtinai sudarytu, nieko nesakan-
čiu, juo labiau neveiksmingu „tarp-
tautiniu žodžiu“?!

Nuo Vytauto Didžiojo universite-
to studijų laikų mums lietuvių kalbos
įtakingiausi žinovai, autoritetai bu-
vo prof. Pranas Skardžius, dr. Anta-
nas Salys bei kiti, o išeivijoje – dr.
Petras Jonikas ir kun. Juozas Vaiš-
nys. Sykį reikalas prispyrė išversti
„Hampelmann“. Neturėdama po ran-
ka vokiško žodyno, paskambinau
kun. J. Vaišniui. Jis tuojau pakišo lie-
tuvišką žodį „patimpa“, neklaidžio-
damas po nususiusius „tarptautinių
žodžių“ tyrlaukius.

Lenkdami galvą su padėka to-
kiems kaip Arvydas Barzdukas (kuris
seka savo garbingo tėvo pėdomis) bei
kitiems, kurie rūpinasi mūsų kalbos
švairiu išlikimu, mes patys mylėkime
savo senąją gražią kalbą, ją gerbkime,
garbingai vartokime, šlovindami per-
duokime savo vaikams, vaikaičiams
ir tiesiog pasiaukojančiai ją ginkime
nuo visokių ją griaunančių šiukšlių,
kad ji nevirstų tarsi toji gležnutė
gėlytė, sunkiai surandama tarp gau-
sybės dilgelių bei kitų piktžolių.

Stasė E. Semėnienė
Baraboo, WI

Daugiau skaitytojų laiškų skaitykite ketvirtadienio „Drauge“.

Užsieniečiai įsivaikina vis daugiau vaikų iš Lietuvos

Vilnius, sausio 8 d. (alfa.lt) – Tėvų palikti vaikai nereikalingi ir Lietuvos valstybei. Įstatymai yra parašyti taip, kad vis daugiau žmonių pasirenka niekuo neįpareigojančią ir finansiškai naudingą globą, o ne įvaikinimą, praneša „Lietuvos rytas“.

O užsieniečiai – priešingai. Jie vis dažniau lankosi vaikų globos namuose ir namo išvyksta ne tuščiomis. Pernai jie įsivaikino 160 Lietuvos vaikų – kone dvigubai daugiau nei lietuvių šeimos, kurios 2007-aisiais ryžosi kaip savus auginti 85 mažylius.

Neabejojama, kad šimet gyvenimą užsienyje su įtėviais pradės dar daugiau mažamečių iš Lietuvos. Šią savaitę į Ameriką išvyks du broliai ir sesuo, kurių niekam neprireikė tėvynėje.

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos duomenimis, pernai lietuviai įsivaikino 85 biologinių tėvų globos likusius vaikus, 2006-aisiais tokių buvo gerokai daugiau – 106. Tačiau bendrus įvaikinimo rodiklius gerina užsieniečiai. Pernai jie įsivaikino 160 Lietuvos vaikų, o užpernai – 125.

Lietuviai dažniausiai nori įsivaikinti kūdikius, o mokyklinio amžiaus vaikai mūsų šalies piliečių dėmesio sulaukia mažiau.

Užsienio piliečiai neretai įvaikina ir specialių poreikių turinčius vaikus. Vaikų iki trejų metų svetimšaliai iš viso negali įvaikinti, išskyrus tuos atvejus, kai jų šeimose jau auga vyresni broliai ir seserys.

Dėl vėluojančių laiškų kalta kompiuterinė programa?

Vilnius, sausio 8 d. (Alfa.lt) – Lietuvos paštas didžiuojasi naujaisiomis kompiuterinėmis technologijomis, tačiau naujovės skaudžiai smogė šalies gyventojams, rašo „Respublika“. Vėžliškai per šalį keliauja spauda, laiškai ar šaukimai į teismą – kartais vieną gatvę korespondencija įveikia net per 18 dienų. Taip, anot Lietuvos pašto vadovų, yra dėl laiškininkų trūkumo.

Laikraščių šimet negavo ne tik atokiau gyvenantys žmonės, bet ir didmiesčių gyventojai. Lietuvos pašto direktorius eksploatacijai Gintaras Šežda teigia, kad to priežasčių yra įvairių – nesąžiningas laiškininkas, darbuotojų trūkumas ar net kompiuterinės programos sutrikimas.

Anot Lietuvos pašto Spaudos platinimo skyriaus viršininkės Nijolės Kazlauskaitės, Lietuvos pašte pradėjo veikti nauja kompiuterinė sistema, su kuria dar ne visi moka dirbti. „Sis-

tema bendra, tačiau ji neapima didelės dalies kaimo paštų, kurie nėra kompiuterizuoti. Tuomet jų dalį perima Vilniaus centrinis paštas, jis išspausdina prenumeratorių korteles ir perduoda į nekompiuterizuotus paštus“, – teigia N. Kazlauskaitė.

Praėjusiais metais Lietuvos paštas neslėpė, kad darbo brokas susijęs su darbuotojų trūkumu, o šimet greičiausiai dėl visko kalta nauja kompiuterinė prenumeratos perskirstymo sistema. „Tebūnie ta programa prakeikta“, – pirmadienį kalbėdamas su „Respublika“ piktinosi Lietuvos pašto Spaudos platinimo skyriaus viršininkės pavaduotoja Aldona Mockevičienė. Anot jos, senoji sistema nebuvo tobula, bet tvarkinga.

Lietuvos paštas per šventes pasirodė bejėgis siunčiant ne tik įprastą korespondenciją, bet ir kvietimus į teismo posėdžius. Už neatvykimą į juos yra baudžiama.

Smetonos vaikai vėl bando atgauti senelio dvarą

Atkelta iš 1 psl. valdžios savi valės pagrindu negalėjo atsirasti teisėtai valdomas turtas, – kalbėjo advokatas. – <...> Prašau nepaprasto sprendimo. Reikia išeiti už LR piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo ribų ir realizuoti Konstitucinio Teismo nutarime nustatytą doktriną.”

Gynėjas pripažino, kad jo klientas be kliūčių gautų Lietuvos pilietybę, bet visą gyvenimą JAV gyvenęs vyras dėl asmeninių priežasčių jos neprašo. „Gal Lietuvos valstybei tas dvaras reikalingas savo reikmėms? – retoriškai klausė advokatas. – Pats ten lankiausi. Pastatas griūva, langai išdaužyti, niekas nieko netvarko. Savivaldybė tik ketino įsteigti viešąją įstaigą.”

Jeigu teismui pritrūktų argumentų pakeisti žemesnės instancijos teismo sprendimą, Z. Juknevičius prašė bylos nagrinėjimą sustabdyti ir

kreiptis į Konstitucinį Teismą, ar kai kurios Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo normos neprieštarauja pagrindiniam šalies įstatymui.

Tuo metu teisėjai atstovo prašė pateikti įrodymus, kad A. A. Smetona yra prezidento A. Smetonos turto paveldėtojas. „Jis yra priėmęs palikimą: archyvą, indėlį, turtą Amerikoje. Kartu reiškia, kad jis perėmė ir turtą Lietuvoje. Antanas Algirdas Smetona yra vienintelis tiesioginis paveldėtojas“, – aiškino advokatas.

Sovietų Rusijai paskelbus ultimatumą 1940 metų birželį tuometinis Lietuvos prezidentas A. Smetona pabėgo iš Lietuvos. 1944 m. JAV jis žuvo per gaisrą. 1974 metais mirė A. Smetonos sūnus Julius Rimgaudas Smetona. Jo sūnus Antanas Algirdas Smetona ir siekia susigrąžinti dvarą, kuriame gimė jo senelis.

Vyriausiasis administracinis teismas savo sprendimą ketina skelbti

Atgabenta į Lietuvą kontrabanda toliau keliauja į Vakarų Europą

Vilnius, sausio 8 d. (BNS) – Pernai Lietuvos pasieniečiai iš viso sulaukė 3 milijonus 365 tūkstančius pakelių kontrabanda į Lietuvą gabentų cigarečių. Jų vertė – apie 8 milijonai litų.

Tai 12 procentų daugiau nei 2006 m., kai Valstybės sienos apsaugos tarnybos (VSAT) pareigūnai buvo sulaukę 2 milijonus 992 tūkstančius pakelių kontrabandinių rūkalų.

Kaip ir pastaraisiais metais, dėl kainų skirtumo pernai daugiausiai neteisėtai per valstybės sieną gabenamų cigarečių sulaikyta prie sienos su Rusija – 1 milijonas 825 tūkstančiai pakelių.

VSAT turimais duomenimis, pernai buvo sulaikoma vis daugiau kontrabandinių tabako gaminių, kuriuos bandyta išvežti į Vakarų Europą.

Pagrindinė šio reiškinio priežastis – kainų skirtumai Rusijos, Lietuvos bei Europos rinkose. Į pastarąją yra gabenamos aukštesnės klasės cigaretės tiek su lietuviškais, tiek ir su rusiškais akcizo mokesčio ženklais.

2007-aisiais VSAT pareigūnai išaiškino sandėliavimo vietų, kur rūkalai buvo laikinai saugomi bei ruošiami išvežti į Vakarų Europos šalis, kuriose akcizai tabako gaminiams yra gerokai didesni nei Lietuvoje.

Uostamiestyje VSAT pareigūnai aptiko 360 tūkstančių pakelių tokių rūkalų siuntą, Vilniaus mieste – 120 tūkstančių, Lazdijų rajone – daugiau kaip 190 tūkstančių, Širvintų rajone – beveik 200 tūkstančių pakelių kontrabandinių cigarečių pakelių.

Per pastaruosius kelerius metus sienos apsauga su Rusija buvo žymiai sustiprinta – Lietuvai rengiantis tapti Šengeno erdvės nare buvo pastatytos naujos užkardos, prieplaukos, įsigyta transporto priemonių, katerių, įdiegta sienos stebėjimo sistema UNISAS, čia patuliuoja modernūs pasieniečių sraigtasparniai.

Šiame sienos ruože nusikalstamą cigarečių kontrabandą organizuoja grupuotės. Jos pasiskirsto vaidmenimis – organizatoriai, vykdytojai, kurie įvairiais būdais gabena rusiškus rūkalus, kontrabandos krovikai, pasieniečius sekantys ir informaciją perduodantys žvalgai, asmenys, suteikiantys įvairias patalpas kontrabandai saugoti.

Kontrabandininkams padeda vaikai ir paaugliai. Jie susigundo siūlomu lengvu atlygiu.

Lietuvos interneto vartotojus pernai labiausiai vargino nepageidaujami laiškai

Vilnius, sausio 8 d. (BNS) – Lietuvos interneto vartotojus pernai labiausiai vargino nepageidaujami elektroniniai laiškai, bandymai sužinoti jų slaptažodžius ir tradicija jau tapę kompiuteriniai virusai.

Ryšių reguliavimo tarnyba (RRT) pernai iš viso užfiksavo 117 atvejų, kai vartotojus pasiekė nepageidaujami laiškai (angl. spam) – tai sudaro 42 proc. visų užfiksuotų atvejų.

Anot tarnybos, į šią statistiką patenka tik lietuviško „spam“ atvejai, o didžiausias jo srautas buvo užfiksuotas pernai gruodžio mėnesį, kai daugybė Lietuvos įmonių, vykdydamos naujajam metui akcijas, išsiuntinėjo didelį kiekį reklaminių pranešimų.

Kiek mažiau pernai buvo užfik-

Paaugliai dažniausiai samdomi stebėti pasieniečių užkardas, VSAT patrulių visureigius bei pranešti apie jų judėjimą bendrininkams.

Pernai pajūrio pasieniečiai, dirbantys Klaipėdos jūrų uoste bei saugantys nedidelį sienos ruožą su Rusija, sulaukė beveik 553 tūkstančius kontrabandinių pakelių. Toks kiekis rūkalų buvo sulaikytas per kelias stambias operacijas prieš kontrabandininkus uostamiestyje.

Dar beveik 400 tūkstančių pakelių 2007-aisiais buvo sulaikyta prie sienos su Lenkija.

Pasak VSAT, pažymėtina, kad šiame sienos ruože, neskaitant kelių stambesnių krovinių, buvo nuolat sulaikomi asmenys, dažniausiai Lenkijos piliečiai, lengvaisiais automobiliais gabendavę po kelis šimtus pakelių rūkalų.

Prie sienos su Baltarusija pernai VSAT pareigūnai sulaukė 250 tūkstančių pakelių kontrabandinių rūkalų, pasienyje su Latvija – daugiau kaip 139 tūkstančius.

Taip pat turima duomenų, kad juodajai Lietuvos rinkai skirtus didesnius kontrabandinių cigarečių kiekius šia neteisėta veikla besiverčiantys asmenys stengiasi realizuoti čia pat, pasienio gyvenvietėse, ir vengdami rizikos juos gabenti į šalies gilumą, nors tai suteiktų didesnę pelną.

Pasieniečiai pastebi, kad po pernai surengtų sėkmingų pasieniečių operacijų, kurių metu buvo išaiškintos kelios stambios kontrabandininkų grupuotės, bei dar labiau sustiprinus išorinės Europos Sąjungos (ES) sienos su Rusija apsaugą, juodojoje rinkoje gerokai šoktelėjo kontrabandinių rūkalų kainos.

Turimais duomenimis, 2007-ųjų pradžioje didmeninė vieno neteisėtai į Lietuvą atgabento pakelio kaina pasienio rajonuose siekė 1,10 lito. Dabar už tokių kontrabandinių rūkalų pakelį prašoma jau 1,80 lito.

Manoma, kad priemonės, kurių VSAT ėmėsi išorinėms ES sienoms sustiprinti, gali priversti nelegalaus verslo organizatorius keisti veiklos kryptis ir stambius kontrabandinius cigarečių krovinius bandyti dar dažniau gabenti per pasienio kontrolės punktus.

Lietuvoje be pasieniečių kontrabandines cigaretes bei kitus neteisėtai gabenamus krovinius sulaukė policija ir muitinės pareigūnai

suota nelegalių bandymų sužinoti interneto vartotojų slaptažodžius – užfiksuotos 58 vadinamosios „slaptažodžių žvejybos“ (angl. phishing) atakos. Jos sudarė 21 proc. visų užfiksuotų atvejų. Teigiama, kad dažniausiai tokiu būdu buvo siekiama sužinoti slapthus prisijungimo prie internetinės bankininkystės ir kitų mokėjimo sistemų duomenis.

RRT pernai užfiksavo 43 kompiuterinių virusų atakų atvejus – jie sudarė 16 proc. visų užfiksuotų incidentų.

Pažymima, kad 2007 metai išsiskyrė naujų virusų plitimu. Ypač išsiskyrė lietuviškos kilmės „Sandra“ virusas, 2007-ųjų pradžioje plitęs per internetinių pokalbių programą „Skype“.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

New Hampshire vyksta dar vienas lenktynių dėl Baltųjų rūmų etapas

Hillary Clinton New Hampshire rinkimuose pralaimi senatoriui iš Illinois valstijos Barack Obama.

Manchester, New Hampshire, sausio 8 d. („Reuters”–BNS) – New Hampshire antradienį vyko svarbūs pirminiai rinkimai, kuriuos Hillary Clinton, kuri siekia demokratų kandidato į prezidentus statuso ir kuri vienu metu buvo aiški favoritė, gali pralaimėti savo varžovui Barack Obama.

Praėjus penkioms dienoms po nusivylimo Iowa, kur liko tik trečioje vietoje, buvusi pirmoji ponja daug kur New Hampshire pagal populiarumą nuo Obama atsilieka dviženkliai skaičiumi. Pirmadienį jai teko dar kartą patikinti šalininkus, kad ji kovos toliau.

Senatoriui iš Illinois Obama, kuris siekia tapti pirmuoju juodaodžiu JAV prezidentu, pergalė New Hampshire sustiprintų jo pirmaujamą poziciją demokratų stovykloje ir reikštų antrą iš eilės žeminamą pralaimėjimą Clinton.

Atkaklioje respublikonų kovoje dėl partijos kandidato į JAV prezidentus vardo Arizona atstovaujantis senatorius John McCain nedidele persvara lenkia buvusį Massachusetts gubernatorių Mitt Romney, kuris rinkimų kampanijai skyrė dešimtis milijonų asmeninių dolerių.

New York atstovaujanti senatorė Clinton ir Romney yra smarkiai

spaudžiami atgaivinti savo kampanijas po nuviliančių rezultatų Iowa. Iki pastarojo meto Romney pagal populiarumą pirmavo Iowa ir New Hampshire, bet Iowa liko antras – jį aplenkė buvęs Arkansas gubernatorius Mike Huckabee.

New Hampshire yra dar vienas respublikonų ir demokratų kandidatų į JAV prezidentus rinkimų visoje valstijose kovos laukas. Išrinkti partijų kandidatai dalyvaus lapkritį įvyksiančiuose JAV prezidento rinkimuose ir varžysis dėl galimybės Baltuosiuose rūmuose pakeisti prezidentą George W. Bush.

Obama savo kampaniją New Hampshire pirmadienio vakarą baigė triukšmingu mitingu Concord, kur ragindamas rinkėjus ateiti balsuoti pasiekė tikras retorikos aukštumas.

„Nuo rytojaus rašysime istoriją, taisysime šalį, taisysime pasaulį!” – pareiškė jis per 45 minutes trukusią savo kalbą, kurią dažnai nustelbdavo minios šaukimas.

Clinton pirmadienį sarkastiškai kaltino Obama tuo, kad jis pučia savo trumpą biografiją lygindamas save su demokratų dievaičiu John F. Kennedy ir kovotoju už pilietines teises Martin Luther King, „dviem iš didžiausių mūsų didvyrių”.

Jėzuitai renka naują vadovą

Roma, sausio 8 d. (AFP–BNS) – Šimtmečius skaičiuojanti Jėzaus draugija per šią generalinę kongregaciją Romoje renka savo naują vadovą. Dabartinis jėzuitų ordino generolas olandas Peter Hans Kolvenbach padavė atsistatydinimo prašymą dėl senyvo amžiaus, nors visi jo pirmtakai buvo šiame poste iki pat mirties. Visi, išskyrus aštuonis, delegatai turi teisę balsuoti per šį susitikimą, kurio trukmė nėra nustatyta. 225 susitikimo delegatai atstovauja 19 tūkst. ordino narių.

Kolvenbach paprašė brolių (į ordiną priimami tik vyrai) atleisti jį iš ordino vadovo pareigų. Jam netrukus sukaks 80 metų, ir jis vadovavo Jėzaus draugijai 24 metus.

Tačiau ankstesnių iki gyvos galvos renkamų „juodųjų popiežių” – taip generolai vadinami dėl gobtuvo

spalvos ir didelės ordino įtakos – tokios aplinkybės niekada nesustabdė.

Kitas jėzuitų generolas tikriausiai nebus europietis, nes Europoje jėzuitų įtaka daug kur išblėso, o Pietų Azijoje, Afrikoje ir Lotynų Amerikoje ji tebėra didelė.

Naujam vadovui teks užduotis įkvėpti naują gyvybę ordinui, kurio įtaka ir narių skaičius daugelyje pasaulio šalių mažėja – nors ordinas veikia 112 šalių, bet dar 1964 metais jam priklausė 30 tūkst. žmonių.

Itin didelę įtaką jėzuitai daro švietimo srityje – jie vadovavo ir vadovauja daugeliui elitinių mokyklų ir universitetų įvairiose šalyse.

Jie taip pat aktyviai dalyvauja misionieriškoje veikloje ir aktyviai kovoja už socialinį teisingumą bei žmogaus teisių laikymąsi.

AZIJA

TBILISIS

Gruzijos vadovas Michail Saakašvili, pirminiais duomenimis, perrinktas prezidentu per pirmalaikius rinkimus šeštadienį, ragina gerinti santykius su Rusija ir žada vykdyti reformas, atsižvelgdamas į poreikius žmonių, kurių daugelis nepatekinti jo valdymo stiliumi. „Mes ketiname ieškoti naujų galimybių pašlijusiems santykiams su Rusija pagerinti. Kad ir kas būtų kaltas dėl santykių pablogėjimo, abi šalys turi juos gerinti. Norime prisiimti šią atsakomybę”, – vėlai pirmadienį vakare sakė Saakašvili.

ISLAMABADAS

Į Pakistano opozicijos vadovės Benazir Bhutto nužudymo tyrimą įsitraukė tas pats pakistaniečių detektyvas, kuris išsprendė bylą dėl „The Wall Street Journal” reporterio Daniel Pearl nužudymo 2002 metais. Zubair Mahmood dirbs drauge su britų detektyvų grupe, tiriančia Bhutto nužudymą gruodžio 27 dieną, kuris išprovokavo Pakistane neramumus ir privertė atidėti svarbius rinkimus. „Jis prisidėjo prie tyrimo ir koordinuos (savo darbą) su Scotland Yard komanda”, – žurnalistams sakė vienas aukšto rango vyriausybės pareigūnas.

KOLOMBAS

Šri Lankos vyriausybės ministras D. M. Dassanayake nuo sužalojimų, kuriuos antradienį patyrė per pakelės bombos sprogimą šalimais jo automobilių kolonos, ligoninėje mirė, pranešė medikai. Statybų ministras per šį išpuolį patyrė sunkių galvos sužalojimų ir operacijos metu mirė. Policija teigė, kad skeveldrinė mina, kokias dažnai naudoja tamilų „tigrų” sukilėliai, šalimais ministro palydos sprogo Dža Elos mieste, esančiame už 25 km į šiaurę nuo sostinės Kolombo. Šri Lankos policijai ir saugumo pajėgoms buvo paskelbta parengtis galimoms tamilų „tigrų” atakoms, kai vyriausybė pranešė pasitraukianti iš žlugusio paliaubų susitarimo su maištininkais.

ARTIMIEJI RYTAI

JERUZALĖ

Iš Libano į Šiaurės Izraelį antradienį buvo paleistos dvi raketos, kurios padarė tam tikros žalos, tačiau žmonės per jų sprogimus nenukentėjo, pranešė izraeliečių policija ir kariškiai. Ši ataka prieš pasienio kaimą Šlomį sukrėtė Izraelį, kurį Libano „Hizbollah” partizanai raketomis apšaudydavo per 2006 metų karą ir kuriame paskelbta aukšto laipsnio parengtis prieš JAV prezidento George W. Bush vizitą, kuris prasidės trečiadienį. Smurto incidentai pasienyje buvo reti nuo 2006 metų Izraelio ir Libano „Hizbollah” karo. Beirute „Hizbollah” atsisakė komentuoti šį įvykį.

JAV

NEW HAMPSHIRE

Hillary Clinton pirmadienį susijaudinusi siekė paramos, o apklausos rodė, kad ji New Hampshire skaudžiai pralaimės kitam demokratų pretendentui į JAV prezidentus Barack Obama. Per rinkimų kampanijos renginį Portsmouth Clinton kalbėdama apie priežastis, dėl kurių siekia prezidento posto, neįprastai susijaudino. „Kai kurie iš mūsų ... darome tai nepaisydami gana sunkių sąlygų ir darome tai – kiekvienas iš mūsų, – nes mums rūpi mūsų šalis”, – sakė ji drebančiu balsu, o jos akyse tuo metu blizgėjo ašaros. Clinton susijaudinimas priminė garsųjį demokratų kampanijos renginį New Hampshire, kai velionis Ed Muskie apsiąsarojo gindamas savo žmoną nuo politinių išpuolių.

WASHINGTON, DC

JAV prezidentas George W. Bush antradienį vyksta į Artimuosius Rytus, kur nepaisydamas didelio skeptiškumo skatins Izraelio ir palestiniečių taikos procesą ir bandys užsitikrinti arabų šalių paramą Irano izoliavimo politikai. JAV vadovas, kuris kažkada nepatikliai vertino diplomatiją Artimųjų Rytų klausimu, Izraelyje ir Vakarų Krante pirmą kartą kaip prezidentas apsilankys siekdamas paremti derybas, kurių tikslas yra iki metų pabaigos sudaryti taikos sutartį. Trečiadienį Bush nuvyks į Jeruzalę derėtis su E. Olmert ir Izraelio prezidentu Shimon Peres.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight

Krovinių gabenimas laivu | visas pasaulio šalis.

Auto Export

Automobilių pirkimas bei siuntimas | visas pasaulio šalis.

Small Packages

Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Air Freight

Krovinių gabenimas lėktuvu | visas pasaulio šalis.

Trucking

Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Žvilbučiai – prie prelato Juozo Prunskio gimtojo namo. Iš kairės: ūkininkas iš Antalieptės Sinica, Rimantas Eimutis, dr. Aldona Vasiliauskienė, Daugailių parapijos klebonas mons. Petras Baltuška. Giedrės Eimutienės nuotr.

Dr. prel. Juozas Prunskis – šių dienų pavyzdys

Dr. prel. Juozo Prunskio (1907–2003) gimimo šimtmetį minint

DR. ALDONA VASILIAUSKIENĖ
Šiaulių universitetas,
Lvovo nacionalinis Ivano Franko universitetas

Išeivijoje, o nepriklausomybę atgavus ir Lietuvoje plačiai savo mecenatoriška veikla išgarsėjęs dr. prel. Juozas Prunskis (1907.12.22–2003.04.26) tapo savotiška legenda, geruoju pasakos seneliu, radusiu lėšų paremti visas katalikiškas organizacijas bei institucijas, katalikybei dirbančius asmenis – jo įsteigti fondai bei premijos nepaliauja stebinti kiekvieną. Jis tapo garsus ne tik finansine parama – gerai žinoma prelato atkakli kova Vakarų spaudoje (lietuvių ir kitataučių) bei pranešimai dėl Lietuvos laisvės, jo parašytos bei parengtos knygos, pasakytos kalbos tikėjimo, doros, atsakomybės ir pareigos, meilės Dievui, tėvynei ir kiekvienam žmogui klausimais. J. Prunskio sielovada, žurnalistinė veikla, studijos, knygos, visuomeniniai darbai, rūpestis kitais, išaugęs ir didžiulė paramą, formavo savitą pėdsaką Lietuvos kultūros istorijoje. Dvasininko pastoracinę veiklą aukštai įvertino Šv. Tėvas pakeldamas jį prelatu 1987 metais. Didžiudamiesi savo kraštiečiu uteniškai pagarbos ženklą 1997 m. jam suteikė Utenos miesto Garbės piliečio vardą. Dėkinga ir Lietuvos valstybė 1999 m. suteikė Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino trečiojo laipsnio ordiną.

Plačiai prel. J. Prunskio vardas Lietuvoje skambėjo 1997 m.: mokslinės ir jubiliejinės konferencijos bei kiti jam skirti renginiai įvairiose Lietuvos vietose, straipsniai periodikoje, radijo laidos. 1997 m. Utenoje išleista speciali 288 puslapių knyga „Gyvenimas Dievui ir Lietuvai. Daktaras prelatas Juozas Prunskis švenčia 65 metų kunigystės ir 90 metų amžiaus jubiliejų“ (autorė dr. Aldona Vasiliauskienė). Ir po jubiliejaus prelatas nebuvo pamirštas: į jo darbų mokslinius tyrinėjimus buvo įtrauktas jaunimas, pasirodydavo straipsnių moksliniuose leidiniuose, periodikoje. Nemaža straipsnių periodikoje pasirodė 2003 metais – prelatui iškeliavus į Amžinybę.

2007 m. priminti artėjantį prela-

to 100-metį pirmoji ėmėsi vienintelio Lietuvos istorijos laikraščio „Voruta“ redakcija, publikuodama dr. prel. J. Prunskui skirtą straipsnį. Vilniuje 2007 m. lapkričio mėn. buvo suorganizuota konferencija, skirta žurnalistinei dvasininko veiklai.

Prelatą pagerbė Daugailių kraštas

2007 m. gruodžio 21–23 d. savo kraštietį pagerbė Daugailių krašto žmonės. Gruodžio 21 d. Daugailių pagrindinė mokykla (čia mokosi 124 mokiniai, dirba 19 pedagogų) prelato Juozo Prunskio pagerbimą gražiai ir prasmingai sujungė su rimties papiete, skirta Kūčioms, apie kurias kalbėjo mokiniai.

Gruodžio 22 d. — prelato gimimo dieną — Daugailių Šv. Antano Paduviečio bažnyčioje buvo meldžiamasi už jau daugiau kaip prieš ketverius metus į Amžinybę iškeliavusį prelatą, minint jo šimtąsias gimimo metines. Mons. P. Baltuška pasakė įspūdingą pamokslą – prelatą pristatydamas pavyzdžiu šiandienai.

Dr. prel. J. Prunskis Šv. Antano Paduviečio bažnyčioje buvo minimas ir sekmadienį – gruodžio 23 dieną. Šv. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė mons. P. Baltuška. Klebonas kalbėjo apie Kūčias, aiškino tradicijų svarbą, uždegtos eglutės skelbiamą šviesą, šventą Kūčių vakariene, kurios metu itin svarbūs ir prasmingi maldos žodžiai, kryžiaus ženklas, o dalijimasis kalėdaičiais – tarsi savo širdies dalelės atidavimas kitam. Monsinjas palinkėjo Kūčiose laikytis gražių krikščioniškų tradicijų ir dvasinės širdžių vienybės.

Po šv. Mišių apie prelatą kalbėjo šių eilučių autorė primindama dvasininko, mokslininko, žurnalisto ir mecenato veiklos svarbą šiandieną: kodėl mes jį minime, kodėl jis mums brangus ir svarbus? Pabrėžta prelato meilė tėvynei, rūpestis ja, parama lietuviams išeivijoje, o, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, ir joje įsikūrusiomis ar atsikūrusiomis katalikiškomis organizacijomis bei institucijomis, ypač katalikiškomis mokyklomis bei katalikiškai spaudai.

Nukelta į 11 psl.

Nepamainoma Šiluvos istorija

Atkelta iš 4 psl.

Yla būrė Šiluvos kuopeles, tikėdamasis, kad jos padės skleisti pamaldumą Šiluvos Dievo Motinai. „Putnamo seserų“, kaip jas vadina Amerikos lietuviai, 1957 m. paprašytas parašyti nedidelę knygėlę apie Šiluvos Dievo Motiną, kun. Yla mielai sutiko tai padaryti. Rašydamas šį darbą jis susidomėjo ne tik bažnyčios, bet ir miestelio istorija. Kilo sumanymas aprašyti vietovę, parapiją ir Dievo Motinos gerbimą.

• • •

Kun. Yla nebuvo istorikas, tačiau domėjosi istorija. Rinkti medžiagą jam padėjo Europoje ir JAV gyvenę lietuviai istorikai. Iš autoriaus pastabų akivaizdu, jog sumanytoji studija sparčiai plėtėsi. Ji dar nebuvo baigta, kai išeivijoje gimė pastoracinės knygų serijos „Krikščionis gyvenime“ sumanymas. Serijos redakcinės kolegijos narys buvo pats kun. Yla. Matyt, siekis rasti serijai kuo daugiau originalių, lietuvių autorių darbų ir paskatino jį dar nebaigtą rankraštį pertvarkyti taip, kad būtų galima išspausdinti pirmą jo dalį. 1970 m. Putname išleistas pirmas „Šiluvos Žemaičių istorijoje“ tomas pavadintas „Reformacija ir restauracija“. Deja, dėl įvairiausių peripetijų antras tomas iki autoriaus mirties 1983 m. dienos šviesos taip ir neišvydo. Tik dabar Kauno arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus rūpesčiu Lietuvoje pasiryžta išleisti visą knygą. Iš Putnamo pavyko gauti kun. Ylos rankraštį. Paaiškėjo, kad tekstas nėra iki galo užbaigtas – kun. Yla Šiluvos istoriją nuosekliai papasakojo iki XIX a. pabaigos, o apie XX a. sudarė tik planą, kurio, deja, nebeįgyvendino.

• • •

Kadangi išeivijoje išleista pirma knygos dalis buvo ir tebėra retas leidinys, nutarta abi dalis sudėti į vieną knygą. Tad besidomintieji Šiluva gaus pirmąją išsamią, gyvai parašytą Šiluvos ir jos bažnyčios istoriją. Iškilą pasakotojo dovaną turėjęs kun. Yla sudėtingus Šiluvos ir jos apylinkių gyvavimo vingius įaudė į platų Žemaitijos ir visos Lietuvos istorijos audeklą. Šią knygą galima vadinti ir Lietuvos Bažnyčios istorija, kurioje autorius, itin rūpinęsis tautinės tapatybės puoselėjimu, stengiasi nubrėžti ir lietuviškumo istorijos gaires.

Ruošiamos Rožinio koplytėlės

Tvarkant šventąją erdvę, Šiluvos aikštėje abiejomis pusėmis numatyta pastatyti Rožinio (Rožančiaus) maldos koplytėles. Nuo bazilikos dešinė puse atskirose koplytėlėse bus Šviesos slėpinių, kaire puse – Skausmo slėpinių atvaizdai.

Rožinio malda yra nuo seno lietuvių mylima ir branginama. Tai biblinė malda, kurioje Jėzaus Kristaus gyvenimas ir išganinga misija Dievo garbei apmąstoma drauge su Jo Motina Marija. Pastačius šias Rožinio stotis, piligrimai grupėmis ir atskirai jas apvaikščiojant galės melstis, Marijos užtarimu atnešti Viešpačiui visus savo džiaugsmus, rūpesčius ir padėką.

Nuotraukoje matosi iš medžio sukaltas natūralaus dydžio maketas. Rožinio stotys bus nukaldintos iš akmens, kiekviena 3,5 m aukščio, 1 m pločio ir 0,5 m storio. Prie kryžiaus formos koplytėlės, centre bus įmontuotas iš bronzos nulietas bareljefas. Rožinio koplytėlių kūrimo konkursą laimėjo skulptorius Erikas Daugulis

Didelį dėmesį kun. Yla skyrė iškilams Žemaičių vyskupijos ganytojams ir Šiluvos klebonams, per jų gyvenimą ir veiklą atskleidamas daug šventovės ir miestelio gyvenimo detalių. Žinoma, dabartiniais istorikams gal nebus lengva sutikti su tuo, kaip kun. Yla vertina didžiuosius XIX a. sukilimus prieš Rusijos carų valdžią. Autoriaus pažiūros, be abejo, atspindi lietuvių susidūrimus su lenkais ir Lenkija XX a. pirmoje pusėje, paveikusius visą jo kartą.

Kai kurios kun. Ylos pastabos apie evangelikų reformatų bendruomenę ar jos veikėjus ekumenizmo dvasioje išaugusiam skaitytojui gali pasirodyti aštrkos. Tačiau turint omenyje, jog autorius augo, brendo ir tapo kunigu laikais, kai Katalikų Bažnyčia nebuvo palanki ekumenizmui, negalima nepripažinti, kad jo požiūris į kitas krikščioniškas konfesijas yra labai nuosaikus.

• • •

Skaitant šią knygą dar kartą tampa labai akivaizdu, kokią žalą Lietuvos kultūrai padarė sovietų okupacija, sunaikinusi arba iš šalies išvijusi ištisą kartą išsilavinusių ir aktyvių vyrų ir moterų. Kun. Yla samprotavo apie žemaičių bajorų nuopelnus palaikant lietuviškumą XIX a., apie ganytojišką ir švietėjišką Bažnyčios veiklą, o Lietuvoje istorikai tuo metu rašė apie tai, kaip bajorija ir Bažnyčia ujo „liaudį“. Populiarių, lengvai skaitomų knygų apie Lietuvos istoriją nebuvo, kelios kartos išaugo nieko nežinodamos apie savo „mažąsias tėvynes“ – apie kaimo ar miestelio istoriją, garsius žmones. „Šiluviams“, kaip juos vadino kun. Yla, galima tik pavydėti – nors ir pavėluotai, bet jie gauna savo krašto istoriją.

Norisi tikėtis, kad šios knygos pasirodymas paskatins Šiluvos istorijos XX a. tyrinėjimus. Dar labiau norisi tikėtis, jog atsiras istorikas ar istorikai, kurie įvykdys neįgyvendintą Ylos sumanymą – parašyti išsamią Dievo Motinos gerbimo Šiluvoje istoriją. Tiesa, kun. Ylos knyga, nors ir netiesiogiai, tą istoriją pasakoja – juk viskas, kas vyko Šiluvoje, kas čia buvo statoma, kuriama, ginama, susieta su gilia praeitį siekiančiu pamaldumu Švenčiausiajai Mergelei, šioje vietovėje ypatingu būdu atskleidžiančiai žmonėms Išganytojo malones.

iš Kauno rajono. Šiuo metu menininkas kaldina pirmąjį bareljefą „Eucharistijos įsteigimas“.

2008 m. iki Jubiliejaus tikimasi pastatyti visas penkias Šviesos slėpinių stotis. Viena koplytėlė kainuos 100 tūkst. litų. Individualius mecenatus ir organizacijas kviečiame paremti šį darbą ir įsiamžinti viso pasaulio piligrimų lankomoje Šiluvos šventovės aikštėje. Aukos siunčiamos per Lietuvių katalikų religinę šalpą (Lithuanian Catholic Religious Aid) adresu: 64-25 Perry Avenue, Maspeth, NY 11378-2441 (nurodant „Šiluvos šventovei“). Taip pat auką galima pervesti Kauno arkivyskupijos kurijai (Šiluvos šventovei), sąskaitos nr. LT27 7044 0600 0316 3655, AB SEB Vilniaus bankas, SWIFT: CBVI LT 2X, Vilnius, Lithuania. Mecenatų ir aukotojų vardai bei pavardės amžinam dėkingumui ir atminimui įrašomos paaukotoje koplytėlėje ir Šiluvos aukotojų lentose.

Kauno arkivyskupijos informacija

TAPYBOS VIENIŠĖ

POKALBIS SU JUZEFA ČEIČYTE

Nr. 2

– Papasakokite kokio nors tapybos darbo, susijusio su vaikystės išpūdžiais, genezę.

Mano sesuo Paulina, parvažiavusi į tėviškę iš gimnazijos, pakeisdavo kaimo bernus naktigonėje. Ganydavo viso kaimo arklius pamiškėje. Kad neužpultų vilkai, užsikurdavo laužą ir dainuodavo. Man ir dabar gyvi tų naktigonių išpūdžiai: tamsa, mėnulio fantastika, ugnis, sesers dainavimas. 1969 metais nutapiau „Naktigonę”.

Buvo gražūs vakarai, kai suvažiudavo jaunimas iš mokslių. Bet neilgai teko jais džiaugtis. Atėjo rusai ir „sutvarkė” kaip reikiant. Mano karta tai jau neduok Dieve: išvaikyta, išskersta, iššaudyta.

Sako, geriausi laikai buvo Rubenso. Be karų, badų – pagėrimai ant pievūčių. O čia tik palauk – ir vėl karas, palauk – ir vėl karas. Apkarpyta, nudaužyta ta Lietuva iš visų pusių.

Iš tikrųjų, jūsų studijų metais viena okupacija keitė kitą.

Vokiečių metais tapau mokytoja ir „džiovininke”, kad nevežtų atlikti Reicho darbų. Lenkų mokyklose Vilniuje dėsčiau lietuvių kalbą ir kūno kultūrą.

1940 metais iš Linkuvos vykau į kaimą. Radviliškio stotyje rusų kareiviai, pamatę mane bordo spalvos retro stiliaus paltu, pagąsdino: „My snimem s nejo eto palto”. Atimsim...

Neseniai, kilnodama savo popierius, aptikau 1963 metais rašytą fragmentą:

Jie viską atėmė:
duoną,
šventes,
darbą,
maldą.
Sujaukė darną.
Pikto demonas
vedžiojo jų rankas
ir protus.
Kam sunaikinot sapnus
ir mintis užrakinot kalėjime?
Kiek už tai gavot?

Nežinau, kur mes būtume pasukę, jei mūsų tautos nebūtų ištikusi tragedija – galima tik pasvajoti. Būtume ramiai baigę akademijas, gal važiavę pasitobulinti į Paryžių, Romą ar kitą pasaulio didmiestį. Kokie būtume dailininkai: geresni, blogesni ar tokie kaip dabar, – nežinia. Bet

Juzefa Čeičytė. Vėjo nupūstas. 1992.

mūsų lemtis buvo tokia. Sulaužė, išblaškė, uždarė ir neišleido, apstatė šnipais ir provokatoriais...

Be galo įdomu

– O kur teatro pradžia?

– Gal irgi kaime. Tėtė viso kaimo vaikus surinkęs vežė arkliais į Rokiškį, į Šiaulių teatro spektaklį „Dvylika brolių juodvarniais laksiusių”. Juodvarnių neatsimenu, bet Ragana tai labai išgąsdino. Vaidino Potencija Pinkauskaitė – mano pirmoji didelė artistė, pasaulinė.

Buvo užėjusi „gyvųjų paveikslų” mada. Kaip išmānydavo, taip ruošdavo juos gryčioje ar mokykloje. Genovaitę baltai aprengdavo, angelai popieriniais sparnais vaikščiojo. Kažkuriam paveikslui – apie Gražiną ar Emiliją Pliaterytę – prireikė šarvų, visas kaimas buvo dėl jų susinervinęs...

O sekmadienio rytais tėvas mane užkeldavo ant suolo ir liepdavo deklamuoti „Trakų pilį”. Ir vis taisydavo.

Teatre jums teko ne tik dirbti ceche, ne tik kurti scenografiją, bet ir vaidinti. „Vaidiloje” ir Klaipėdos dramos teatre, Romualdo Juknevičiaus ir Kazio Juršio režisuotuose spektakliuose.

Kokie ten vaidmenys, pereidavau per sceną, ir tiek. „Vaidiloje” paruošėm „Kurmėlį”, bet taip ir neteko vaidinti. Dainavau „Vaidilos” chore ir pertempiau balso stygas buvo aukštų natų, o dar repetuodavom šaltøj salėj. Vėliau irgi dirbau šaltuose cechuose – pristojų balso stygų fibroma. Užtat Kazys Saja ir rašė apie mano čaižų balsą – kaip paukštės.

Klaipėdoje, Aleksejaus Arbuzovo „Tanioje”, vaidinau Senele, Ona Knapkytė – Tanią. Dar tokią vokiečių vaidinau. Klaipėdoje rusai apie mane su panieka sakydavo: „Ji ne lietuvė, o vokiečių, žiūrėk, kaip jos suknelė pasiūta”.

Kai „Vaidilą” prijungė prie Vilniaus valstybinio dramos teatro, Boriso Dauguviečio režisuotame „Tartiufe” su Lilijana Binkyte vaidinome Tarnus. Dauguvietis pats mane grimuodavo. Ir dar sienlaikraštyje kažkas parašė, kad Čeičytė geriau už visas artistes vaidina. Tartiufą vaidino Juozas Stanulis, vėliau pakreipęs mano gyvenimą. Vieną 1949 metų pavasario dieną jis perspėjo: „Ko tu čia vaikštai? Po penkių dienų – trėmimai”. Tą patį vakarą išvykau į Linkuvą, pas seserį. Palydėjo mane Emilija Liobytė ir Ona Lipeikaitė (būsimos skulptorės) – joms buvo baisiai juokinga, kad pavasarį imu su savimi kailinius. Prieš tai pardaviau molbertą Reginai Songailaitei. Daug daiktų esu pardavusi, kad nusipirkčiau bi lietą į laisvę. Linkuvoj pagyvenau, kol ir ten ėmė mane medžioti – tada be galo ilgai ieškodavo pabėgusiųjų.

– Kokie ryškiausi jūsų jaunystės teatriniai išpūdžiai?

– Vokiečių metais Vilniuje mačiau puikiausius spektaklius: „Viltis”, „Žmogus po tiltu”, „Sukultas ašotis”, „Nora”, „Septyniolikmečiai”.

Bus daugiau.

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Margumynai

Kas ir kada išrado vargonus

Nežinoma, kas ir kada išrado vargonus, nes šis muzikos instrumentas yra labai senas. Jį turėjo graikai 200 m. pr. Kr.; ir romėnai. Tai buvo hidrauliniai vargonai, kur oras buvo pučiamas dalimi vandens pripildytu cilindru.

Krikščionys vargonais susidomėjo gana anksti. Apie tai rašo šv. Augustinas (354–430). Jis apžvelgė pneumatinius vargonus, kurie pirmiausia išplito Bizantijoje, o iš ten persikėlė į šiaurę, Vokietiją ir Prancūziją.

Seniausi muzikos gaidų pavyzdžiai yra iš 1325 metų anglų muziejuje.

Vargonų muzika išsivystė XVI amžiuje Vokietijoje, Italijoje, Ispanijoje, Anglijoje, Prancūzijoje. Aukščiausią viršūnę pasiekė Bachas, pasižymėjo Mendelsonas, Listas. Iš lietuvių žymūs yra Naujalis, Sasnaus-

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
VIK DUGAR, MD

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Chirurgai

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslės, prostatos
gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

kas, Žilevičius, Kačinskas, o išeivijoje – Stasys Slizys.

Vargonai – tai klavišinis muzikos instrumentas, kur vietoje stygų yra pučiamieji metaliniai ir mediniai vamzdžiai.

Klaviatūra turi penkias oktavas, viso 61 gaidą.

Vargonais grojama ne vien rankomis, bet ir kojomis, kur yra dvi ir pusė oktavos, viso 32 gaidos.

Kaitaliojant registrus, išgaunamas garso spalvos įvairumas. Tono spalvinės savybės priklauso nuo vamzdžio storumo, plonumo, o tono aukštumas – nuo vamzdžio ilgumo.

Vargonų vamzdžius suspaustu oru „maitina” dumplės.

Vilniuje Filharmonijos salėje 1963 metais vokiečių firma pastatė didelius koncertinius vargonus.

Eugenius Gerulis

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis
Off. Mgr. Aukšė S. Kane
Vilma Jarulienė
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

ĮVAIRŪS

* **Moteris** ieško žmonių slaugymo darbo. Gali pakeisti arba išleisti atostogų. Tel. 312-492-8795.

* **Moteris**, gyvenanti Lockport, ieško darbo iki pietų. Tel. 708-638-8823.

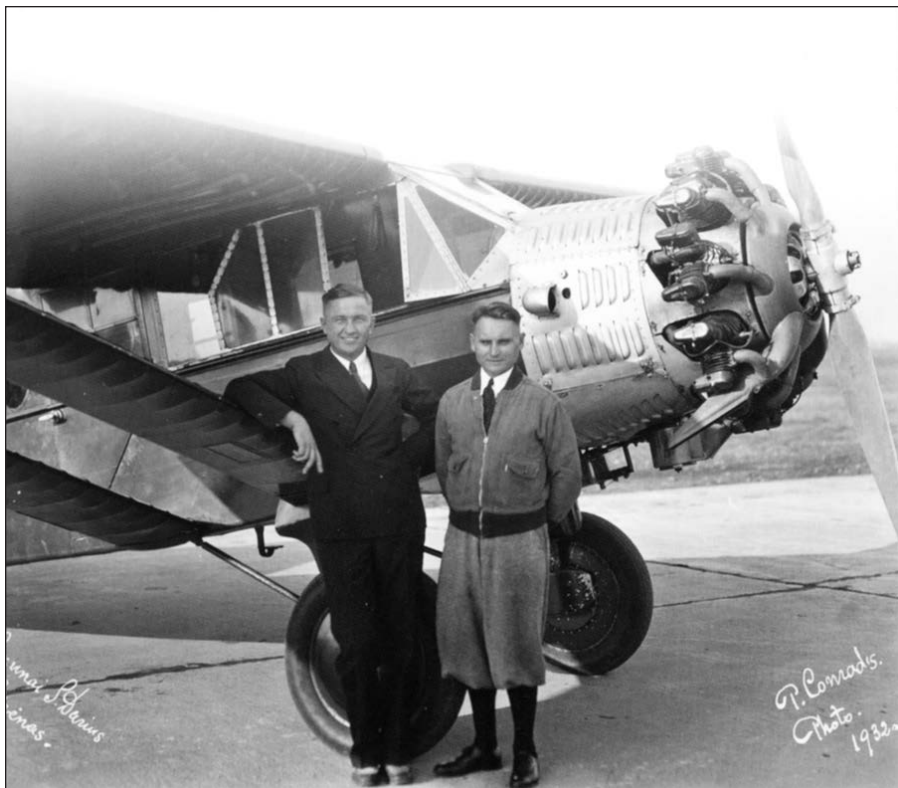
* **Studentų šeima**, gyvenanti Grands

Rapids, MI, ieško pirkti nebrangaus, gerai važiuojančio automobilio. Tel. 708-476-7829.

* **Moteris**, gyvenanti Oak Lawn, ieško darbo kelioms valandoms nuo 5 val. vakaro, arba šeštadieniais gali išvalyti jūsų namus. Tel. 708-220-3202.

PAMAŠTYMAI VAIKŠTINĖJANT PRIE DARIAUS IR GIRĖNO PAMINKLO

Dariaus ir Girėno skrydžio 75-mečiui artėjant

Darius ir Girėnas prie naujai įsigyto „Bellanca“ dirbtuvių lėktuvo ser. 137 J-6 CH-300 „Pacemaker“ (būsimos „Lituanicos“) 1932 m.

Gedulingas mitingas Aleksoto oro uoste. Kalba vyr. skautininkas plk. J. Šarauskas. 1933 m. liepos 19 d.

Transatlantinio skrydžio 50-mečio paminėjimas Čikagoje 1983 metais. Nuotraukos iš knygos „Lituanicos skrydis“.

PETRAS PETRUTIS

Tikriausiai visiems yra žinoma, kad oro sąlygos dažnai priverčia atidėti numatytus oro skrydžius. Taip atsitiko ir Dariui–Girėnui 1934 m. besiruošiant „Lituanicos“ lėktuvu pakilti skrydžiui į Lietuvą.

Šių metų sausio 1 d. Čikagoje pasitaikė prastokas oras – snigo ir temperatūra buvo gerokai nukritusi. Vargu, ar tokiam orui esant bet kas bandytų leisti tolimesniam skrydžiui. Vienok, toks oras nesutrukdė čia rašančiojo įprasto Naujųjų metų atsilankymo prie Marquette Park stovinčio Dariaus ir Girėno paminklo.

Šie metai yra Stepono ir Stasio Girėno 75-erių metų transatlantinio skrydžio sukaktuviniai metai. Ir tai reiškia, kad šiemet derėtų išskirtinai paminėti kažkaip primirštamą istorinį įvykį. Gal, sakau, kas nors kai kur įstengs sukrusti ir prideramai pasireikšti. Tačiau Čikagoje, kurioje gyveno ir brendo Darius ir Girėnas, kur prasidėjo istorinio žygio organizaciniai darbai, kol kas tyku – ramu. Atrodo, kad čionai niekas neįsijaučia pareigos imtis pastangų šios sukakties paminėjimui. Kažin, kokios nuotaikos reiškiasi kitose mūsų gyvenamojo krašto vietovėse? Pagaliau, neturime tikslesnių žinių, ar kas nors numatoma tėviškoje, Lietuvoje?

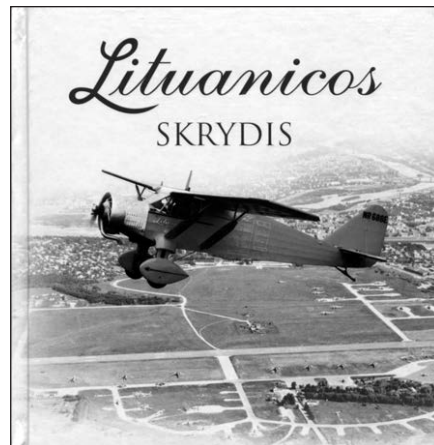
Praėjusiais metais čia rašančiajam tekiama prasme „užkliūti“ už trečiabangiais vadinamų tautiečių. Kaip žinia, tie trečiabangiai beveik nesigarsindami pavyzdinčiai surengė ir be priekaišto atliko Romo Kalantos žūties sukakties paminėjimą, kuris buvo pavadintas „Laisvės fakelo“ žygiu. Tąsyk į akis krito trečiabangio ateivio Ernesto Lukoševičiaus ir čia gimio Joe Kulys bendros pastangos. Kažin, ar šiemet galima tikėtis praėjusiais metais mūsų tautiečių pasireiškusių ryžtingų pastangų.

2006 m. Kaune veikianti leidykla „Šviesa“ išleido skoningai paruoštą, gausiai fotonuotraukomis iliustruotą nedidelio formato leidinį „Lituanicos skrydis“. Žodine ir vaizdine prasme jame nieko netrūksta. Leidinio teksto autorius dr. Jonas Vaičenonis. Knygą recenzavo aviacijos istorikas Algirdas Gamziukas. Meninė redaktorė – Asta Butėnienė. Projekto vadovė – Rima Budreckienė.

Šio leidinio pradžioje rašoma: „Stepono Dariaus ir Stasio Girėno skrydis per Atlanto vandenyną buvo vienas reikšmingiausių įvykių ne tik Lietuvoje, bet ir pasaulio aviacijos istorijoje. Lietuvai jis tapo Tėvynės meilės ir didžiulės pagarbos gimtam kraštui simboliu, ryžto ir nenuilstamo tikslo siekimo pavyzdžiu. Šis skrydis pasaulio aviacijos istorijoje minimas kaip vienas tiksliausių. 1933 metais tai buvo antras rezultatas pasaulyje pagal skridimo nuotolį ir ketvirtas pagal ore išbūtą laiką.

Mūsų dienraščio korespondentas Petras Petrutis kasmet aplanko Dariaus ir Girėno paminklą, esantį Marquette Park. Primindamas mūsų skaitytojams drąsiųjų lakūnų žygdarbių, parašo apie jį „Drauge“. Redakcija pritaria P. Petručio mintims – artėjančios skrydžio 75-osios metinės turėtų būti deramai paminėtos. Tikimės, kad šis kvietimas susilauks entuziastų – „Lituanicos“ skrydis ir jį atlikę lakūnai neturi būti pamiršti.

Redakcija

Knygos „Lituanicos skrydis“ viršelis.

Lietuvos karo aviacijos brg. gen. Antano Gustaičio žodžiais, šio skrydžio pagrindinis bruožas – lakūnų energija ir atkaklus žūtbūtinis ryžtas nugalėti visas kliūtis ir pasiekti tikslą”.

Tenka manyti, kad mūsų tikslas turėtų būti taip pat tinkamai įvertinti Dariaus ir Girėno ryžtą ir atitinkamai paminėti jų žygio 75-erių metų sukaktį. Neatrodo, kad bent kas galėtų būti priešingas anksčiau parašytiems žodžiams. Tačiau kyla klausimas, ar atsiras gyviau nusiteikusių žmonių šio tikslo įgyvendinimui?

Leidinyje „Lituanicos skrydis“, be kita ko pažymėta: „Įprasminant bendras lietuvių išeivijos ir Lietuvos visuomenės pastangas, organizuojant ‘Lituanicos’ skrydį, 1934 metais liepos 17-oji buvo pavadinta Pasaulio lietuvių vienybės diena”.

Atrodo, kad ši arba jai artimiausia data tikėtų skrydžio 75-erių metų sukakties paminėjimui.

Paminklas Dariui ir Girėnui Marquette Park, Čikagoje.

NAUJOS PRADŽIOS MAGIJA

Peržengiant Naujųjų metų slenksį neretai kyla noras įvertinti jau pasiektus dalykus. Tačiau dar dažniau jaučiame troškimą ką nors pakeisti savo artimiausiame gyvenime. Taip gimsta tokie pasižadėjimai, kaip nuo sausio 1-osios pradėsiu daryti mankštą, ateinančiais metais atrasiu laiko knygoms, valgysiu mažiau saldumynų, bei panašūs išsipareigojimai atsisakyti jau turimų silpnųjų ar įgyti papildomų dorybių. Galbūt ne visi atsinaujinimo planai vėliau būna įgyvendinti, bet jie liudija apie mums svarbų poreikį judėti į priekį, o ne trypti toje pačioje vietoje.

Gamtos ritmu

Mums įprastas grigališkasis kalendorius gražiai dera prie Saulės ciklo, tad neatsitiktinai metų pradžią siejame su šviesos grįžimu. Žemdirbiškoje senolių savimonėje gamtos reiškiniai buvo svarbūs atskaitos centrai, aplink kuriuos sukosi visas tuometinis gyvenimas. Nors dauguma iš mūsų nuo žagrės nutolo per kelias kartas, šiais laikais esame veikiami naujų teorijų apie besikartojančius ciklus.

Tikriausiai ne kartą girdėjome apie kas septynerius metus atsinaujinančias viso kūno ląsteles, rekomendacijas po 5–7 metų periodiškai keisti darbo pobūdį ar vietą, siūlymus vis atšviežinti bent jau išorinį savo įvaizdį (atsisakyti senos šukuosenos, išigyti naujus akinių rėmelius ar iš pagrindų peržiūrėti savo garderobą).

Panašu, kad buvimas tiek gamtos, tiek žmonių bendruomenės dalimi nepaliauja daryti įtakos mūsų gyvenimo ritmui. Štai ir dabar, žvelgdami į pradėtus pildyti 2008-ųjų darbo kalendoriaus puslapius, galime pajusti bendrumą su protėviais, žiemą dūmojusiais apie tai, ką artimiausiu laiku reikės sėti, o ką vėliau pjauti.

Tikimės stebuklų

Labiausiai mus vilioja perspektyva iš esmės keisti savo likimą. Tačiau simbolinis metų slenksčio peržengimas automatiškai negarantuoja jokių permainų (nebent tik jaučiame kas kartą sunkėjančią amžiaus našta). Tad tenka griebtis visokiausių magiškų veiksmų – blogio jėgas išbaityti fejerverkų salvėmis, sėkmės vardan išgerti šampano ar atidarius visus namų langus bei duris senuosius metus išvaryti lauk. Sakote, kad tai tėra vaikiškai naivūs žaidimai? Tačiau kažkodėl tuo užsiima ne tik vaikai, bet ir pagal nugyventus metus brandūs žmonės. Pavyzdžiui, nemaža dalis suaugusiųjų nuoširdžiai domisi pseudomokslinėmis astrologų prognozėmis, siūlančioms numatyti ateitį.

Panašų stebuklo laukimo atspalvį gali turėti ir išsipareigojimai. Kartais pernelyg pasikliaujame aukštesnėmis jėgomis ir delsiame tol, kol viskas vienaip ar kitaip išsprendžia savaime (tačiau šiuo atveju dažnai atsitinka tai, ko visai nesitikėjome). Kartais gyvename iliuzija,

kad pavyks išsigelbėti iš sąstingio, lyg Miunhauzenui trūktelėjus save už plaukų. Ir daug rečiau mėginame sąžiningai įvardyti priežastis, dėl kurių nepavyko anksčiau atsikratyti kokios nors silpnybės.

Pradžia ir pabaiga

Noras atversti naują gyvenimo puslapį yra toks pats natūralus, kaip ir poreikis užbaigti pradėtą veiksmą. Juk viskas pasaulyje turi savo pradžią ir pabaigą. Priešingu atveju rizikuotume išitraukti į begalinį judėjimą, kuris neleistų nė akimirkai atsipalaiduoti. Psichologiškai sveikas žmogus savaime siekia tikslo. Kai kas nors dar neatlikta ar nepabaigta, sunku imtis naujų dalykų. Tik nedaugelis sugeba tuo pačiu metu produktyviai dirbti kelis darbus. Daugumai geriau įveikti vieną užduotį, o po to nuosekliai pereiti prie kitos. Iš savo patirties žinome, kad kartais daug ilgiau sugaištame ties įpusėtu, bet kadaise paliktu darbu, nei imdamiesi tų pačių veiksmų nuo pat pradžios.

Įkvėpimas veikti gimsta ne vien metų pradžioje. Atskaitos tašku gali tapti nauja savaitė, gimtadienis arba kokio nors kito mums reikšmingo laikotarpio užbaigimo ar pradėjimo riba. Šios simbolinės gairės mūsų pasiryžimui suteikia daugiau prasmės.

Svarbiausia – pasiryžimas

Pažadai sau gali būti įgyvendinti, jeigu juos lydi tvirtas pasiryžimas siekti geidžiamų pokyčių. Tačiau neretai kyla pagunda skambiai kalbėti apie visuomenėje populiarias svajones, kurios su konkretaus žmogaus poreikiais gali turėti mažai sąsajų (pavyzdžiui, merginos užsispyrimas būti „kaip manekenė“, nes jos yra bendraamžių idealas, troškimas nukeliauti į Maljorkos kurortą, nes tas pavadinimas skamba daugelyje reklamų ir pan.).

Prisikūrę neįgyvendinamų lūkesčių, jiems pasiekti eikvojame brangų laiką ir jėgas. Kol pagaliau suvokiame, kad vaikomės to, ko mums iš tikrųjų nereikia. Tačiau nepakanka atpažinti savųjų troškimų, nes gerais norais ir pragaras grįstas. Be valios ir atsakomybės siekti užsibrėžtų tikslų vargu ar galime tikėtis kokių nors rezultatų.

Pasaulyje garsus psichoterapeutas Fritz Perls teigė, kad svarbiausi mūsų norai susiję su poreikiu išgyventi ir augti. Kai aplinka priešiška, susirūpiname gyvybinėmis reikmėmis. O kai dėl savo egzistencijos esame ramūs, visą energiją nukreipiame į augimą. Šis procesas neįmanomas be drąsos palikti tai, kas buvo įprasta ir stabilu.

Tad ir naujųjų metų pradžios paženklinti mūsų pasiryžimai keistis liudija apie troškimą siekti srauniai kalnų upei prilygstančio gyvenimo bei vengti užpelkėjusio ežero likimo.

Mindaugas Radušis
Alfa.lt

Žvilbučiai – dr. prel. Juozo Prunskio tėviškė. Prie šimtmečius atlaikiusio tvarto. Iš kairės: Daugailių seniūnė Giedrė Eimutienė, dr. Aldona Vasičiauskienė, Rimantas Eimutis ir Daugailių parapijos klebonas mons. Petras Baltuška. Giedrės Eimutienės nuotr.

Dr. prel. Juozas Prunskis

Atkelta iš 8 psl.

Prelatas, gailėdamas sau, kaupė pinigus. Pinigai jam tapo priemone teikti kitiems džiaugsmo: įvairios premijos už katalikišką veiklą, Lietuvos bei lietuivio vardo garsinimą buvo puiki paskata ne vienam įsijungiančiam į lietuviybės darbus. Jo lėšomis išėivijoje išleistos knygos skleidė lietuvišką žodį, garsino okupuotos Lietuvos vardą. Tuo būdu prelatas sukaupe ne žemiškus turtus – jis neįsigijo vilų, namų, butų, žemių, nekeliauvo prašmatniais lėktuvais ar laivais, neturėjo laiko atostogauti prabangiuose kurortuose – jo sukauptos lėšos – didžiuliai fondai – sudarydami sąlygas skleisti kūrybiniams talentams, teikė žmonėms džiaugsmą, tad prelato darbai likosi žmonių atmintyje ir širdyse. Todėl jis ir gerbiamas, ir minimas, todėl nuoširdžiai ir dėkingai už jį meldžiamasi.

Prel. J. Prunskio pavyzdys itin svarbus šiandieną, kada kai kurie tėvynainiai ieško įvairiausių, net ir neteisėtų būdų, išigyti vis naujų namų, butų, žemių sklypų – rodos, visu tuo turtu galėsi džiaugtis iki pasaulio pabaigos ir net amžinybėje... Šiame nepasotiname kaupime pamiršamas svarbiausias dalykas – gyvenimas čia žemėje yra labai tra-

pus, o kapuose visiems užteks visai mažo žemės plotelio ir beveik vieno do, nepaisant sukaupėtų turtų (pradėjus kremuoti, net ir jo nereikės) ir visai bus nesvarbu, kokį pastatys paminklą – didelį ar mažą užrėtins akmenį, daug svarbiau, kad jame būtų iškaltas kryžiaus ženklas ir prie jo nebūtų pamiršta kalbėti maldas.

Po šv. Mišių grupelė renginio dalyvių apsilankė prelato gimtinėje Žvilbučiuose.

Šiuo metu Prunskių atgautą žemę nuomoja ūkininkas iš Antalieptės Sinica. Žmogus skundžiasi, kad tik ką įdėtas naujas lauko duris išlupo kažkoks piktavališ, o sudėtų langų keliuose stikluose vėl žėruoja skylės – nespėja tvarkyti. Sunku apsaugoti nuo niekadėjų, kai atokioje sodyboje niekas negyvena. Tačiau, nepaisant kenkėjų, jis vis remontuoja, tvarko. Jau perdengęs didžiulio akmeninio diendaržio stogo dalį, kitą dalį suplanavęs perdengti pavasarį. Taigi, ne tik naudojasi žeme, bet ir prižiūri išlikusius pastatus. Džiaugiasi gražia vieta ir gausybe gandrų, sulekiančių į Žvilbučius – sakė jų čia gyvena per 50. Gandrai išskrenda ir vėl sugrįžta, o ar besugrįš iš čia pasklidę žmonės?

Straipsnis sutrumpintas.

Daugailių Šv. Antano Paduviečio bažnyčia.

♦**Vilniaus styginio kvarteto koncertas** vyks sausio 23 d., trečiadienį, 7 val. v. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, 14911 127th Street, Lemont. Į labdaros koncertą kviečia Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė“.

♦**Maloniai kviečiame į „Žaltvykslės“ teatro premjerą**, kuri įvyks vasario 2 d. 6:30 val. v. Jaunimo centre. Spektaklyje vaidina: Aušra Jasaitė, Linas Umbrasas ir Antanas Steponavičius. Tai vieno veiksmo pjesė, kurioje išgalvotas pasaulis susimaišo su realybe, kurioje fantazija ir realybės suvokimas eina visiškai šalia vienas kito. Tik kas nugalės?...

♦**Mažosios Lietuvos lietuvių draugija** Čikagoje maloniai kviečia į tradicinį „Užgavėnių šiušinį“, kuris vyks vasario 2 d., šeštadienį, 6 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejaus Gintaro salėje. Meninę programą atliks vokalinė grupė „Laumės“, bus vakarienė, šokiai, kuriems gros Algimanto Barniškio orkestras. Stalus ar pavienes vietas galite užsisakyti tel. 630-969-1316 (Ramūnas Buntinas).

♦**Vasario 22 d., penktadienį, 7:30 val.** v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, vyks parodos-konkurso, skirto Čiurlionio galerijos 50-mečiui atidarymas. Bus paskelbti konkurso nugalėto-

jai. Konkurse dalyvauja išeivijos dailininkai. Rėmėja – žinoma išeivijos dailininkė Magdalena Stankūnienė. Maloniai kviečiame dalyvauti parodos atidaryme.

♦**Čikagos lietuvių skautų tradicinė Kaziuko mugė** įvyks š. m. kovo 9 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Kviečiame visus skautus, tėvelius bei skautų rėmėjus apsilankyti ir paremti šią lietuvišką jaunimo organizaciją. Norint gauti daugiau informacijos, prašome kreiptis pas Aušrą Jasaitę-Petry tel. 708-349-8436 arba el. paštu: ausra67@sbcbglobal.net.

♦**Profesorius dr. Jonas Račkauskas**, Lituanistikos tyrimo ir studijų centro (LTSC) pirmininkas, stipriai susižeidė ir buvo paguldytas į ligoninę. Dabar jis sveiksta savo namuose Beverly Shores, IN. Šių metų vasario 8 d. numatytas LTSC 25 metų veiklos minėjimas ir Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre turėjusi vykti paroda nukeliami į š. m. gegužės 9 d.

♦**Radio programai „Margutis II“** reikalingas programos vedėjas du vakarus per savaitę. Reikalavimai: gera lietuvių kalba, mokėti sudaryti vakaro programą ir ją prarvesti pagal nustatytą eigą. darbo laikas – nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v. Prašome skambinti tel. 708-562-1448.

M. Krupavičiaus atminimo įamžinimo visuomeninė grupė bendrauja su ambasadoriumi Vytautu Dambrava, kuris ne vieną kartą pasakojo, kad prieškariniu laikotarpiu Lietuvoje įvykdyta M. Krupavičiaus žemės reforma 1953 ar 1954 m. buvo aptarinėjama Jungtinėse Tautose. JAV atstovas Lubin šią reformą vadino pavyzdžiu ir siūlė iš to pasimokyti kitoms šalims. V. Dambravos teigimu, apie tai buvo kalbama „Amerikos balso“ laidose.

Norėtume surasti to laikotarpio dokumentus, kuriuose apie tai būtų kalbama. Gal kas prisimena radijo laidas arba straipsnius laikraščiuose/žurnaluose šiuo klausimu?

Laiškus siųskite į „Draugo“ redakciją adresu: Draugas, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 arba el. paštu Edvinui Giedrimui adresu: ged159@gmail.com

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis
Visos kriminalinės bylos
30 metų darbo patirtis
**6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742**
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
**www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com**

Advokatas Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
**Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL**

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nušimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Grace Austin, gyvenanti **Short Hills, NJ**, parėmė „Draugą“ 69 dol. auka. Nuoširdžiai ačiū.

Petras ir Stefa Kisieliai iš **Cicero, IL** paaukojo mūsų dienraščiui 50 dol. auką. Esame labai dėkingi už Jūsų paramą.

Mažiesiems labai patinka naminiai gyvulėliai. Kaip smagu juos paglostyti, pamaitinti. Dar smagiau nuvažiuoti į fermą, kur gali pamatyti daug nematytų gyvūnėlių. „Kokie maži rageliai“, – stebėjosi fermoje apsilankiusios mažosios Liepa ir Lara .

Spaudos apžvalga

„Į laisvę“

Lietuviškų studijų centro keturis kartus per metus leidžiamame žurnale „Į laisvę“ redaktorius pastabose susirūpinęs Lietuvos žmonių socialine padėtimi. Pasivaikščioję po miestų kvartalus, po kaimus, pakalbėję su žmonėmis... „Gal tada suvoksime, kodėl per valstybines šventes nekeliamos vėliavos, o keliamos degtinės ir įvairiausių surogatų stiklinės, kodėl tėvai nemoko mylėti Tėvynės, o skatina, atsiradus bet kokiai galimybei, bėgti iš Lietuvos?“

Kazys Ambrozaitis dalinasi mintimis apie prof. Vytautą Vardį, kuris prieš dvylika metų iškeliavo amžinybėn. Redakcija išspausdino prof. V. Vardžio pranešimą „Lietuvos politinė kultūra ir laiko reikalavimai“, skaitytą 1993 m. birželio 20 d. visuomeninėje-politinėje konferencijoje Southfield, MI.

Skyriuje „Praeitį ir dabartis“ Vilius Bražėnas straipsnyje „Pliaterytės“ mojuoja patriotizmo kardais“ džiaugiasi tarp moterų kylančiu lietuvių moters misijos pajautimu. Mindaugas Bloznelis rašo apie 1941 m. birželio 23 d. sukilimą, Zėnonas Prūsas apie Svėdasų apylinkių partizanus, Stasys Abromavičius apie Bernardą Brazdžionį, Joną Aistį, Gintaras Lučinskas prisimena šaulį ir partizaną Antaną Kušlį.

Skyriuje „Laikas ir idėjos“ Ilona Bučinkytė dalijasi mintimis apie Lietuvos fronto bičiulių istorinį paveldą, o Jonas Kairevičius straipsnyje „Iš

neteisės teisė nekyla“ bando išsiaiškinti, kodėl didelė dalis Lietuvos piliečių nepasitiki teismais.

Į LAISVĘ

2007 liepa-rugsėjis Nr. 158(195)

„Portretuose“ skaitykite Alberto Žostauto pokalbį su Nijole Bražėnaitė-Paronetto.

Žurnalo „Į laisvę“ redakcija kviečia visus skaitytojus atnaujinti prenumeratą 2008 metams (Kaina – 15 dol.). Žurnalo prenumerata – puiki išeivijos lietuvių dovana bičiuliams ir giminėms Lietuvoje. Užsiprenumeruoti galite pas JAV gyvenantį žurnalo administratorių Joną Vaznelį, PO Box 328 Beverly Shores, IN 46301. El. paštas: papavaz@aol.com

Paruošė **L. A.**

Dana Milūnienė, gyvenanti **Naperville, IL**, parėmė „Draugą“ dosnia 100 dol. auka. Nuoširdžiai ačiū Jums.

Birutė Korsakaitė, gyvenanti **Oakbrook Terrace, IL**, rašo: „Labai dėkoju už įdomų laikraštuką, kuriame skaitau beveik kiekvieną straipsnį. Tuo pačiu jums siunčiu 50 dol. kaip Kalėdinę dovaną.“ Ačiū Jums už paramą.

Joana Drukteinis iš **Omaha, NE** paaukojo mūsų dienraščiui 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Veronika Serksnys, gyvenanti **Oak Lawn, IL**, parėmė „Draugo“ leidybą dosnia 100 dol. auka. Esame Jums labai dėkingi.

Joan A. Stoskus iš **Palos Park, IL** atsiuntė „Draugui“ paremti 80 dol. auką. Labai ačiū.